

Новини ▶ 7
Първанов
най-после
си призна

Свят ▶ 10

Европейските лидери се
споразумяха да въведат
постоянен спасителен механизъм

Пари BONNIER
pari.bg

Понеделник
1 ноември 2010, брой 207 (5018)

USD/BGN: 1.41144
▶ 0.00%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.38570
▶ 0.00%
Българска народна банка

Sofix: 354.57
▼ -1.34%
Българска фондова борса

BG40: 111.21
▼ -1.07%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

ТУРИЗМЪТ ВСЕ ОЩЕ Е OFFLINE

Ако хотелът ви не присъства в системите за резервации и плащане по интернет,
тогава губите сериозни пари ▶ 4-5

Новини ▶ 6

Кабинетът
отново ще
обсъжда
пенсионната
система

Компании ▶ 11

Продажбите
на дребно
качича с 6%
приходите
на „Петрол”

Компании ▶ 14

Печалбата
на „Трейс
Груп” се
повиши
близо 3 пъти

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Уили Уолш

Изпълнителният директор на British Airways трябва да е доволен, защото авиокомпанията, която се обедини през април с испанската Iberia, е увеличила нетната си печалба за периода април - септември на 107 млн. GBP. Iberia отчете нетна печалба от 46.2 млн. GBP (53 млн. EUR) през деветте месеца на тази година и се възстановява от загубата на 182 млн. EUR, които отчете преди година.

► Повече подробности на стр. 15

Губещ
Радосвет Радев

Акциите на „Доверие-Обединен холдинг“ АД, където председател на надзорния съвет е Радосвет Радев, се понижиха с 5.16% по време на сесията в петък и това направи холдинга най-губещия син чип. По позицията на дружеството бяха прехвърлени 400 лота, а цената на затваряне се стопи до 2.902 лв. за акция. Капитализацията на дружеството се понижи до 40.6 млн. лв.

Мнения

► По темата „Създават специален фонд за университетите“. Реформа в образованието с фонд за обезщетения... По-голяма глупост не бях чувал. Реформата в образованието ще започне, когато се промени системата на образование. За съжаление (защото не виждам как ще стане) в нея водещи трябва да са студентите, преподавателите и университетите, а не държавата.

Моргехай

► По темата „Печалбата на банковата система намалява с 23% в края на септември“. Нямаше нито една година, в която банките в България (а и в целия свят) да излязат на загуба. Същевременно във всяка държава от САЩ до Гърция държавата реже социални придобивки и заплати на средната класа. Мисля, че това е показателно кой понесе тежестта на кризата...

Chingo

Коментар

Ела на парти, държавата плаща

Бивши шефове в митниците са използвали нелегално почивни бази на Агенцията за организиране на партита. Това призна в събота по БНР директорът на агенцията Ваньо Танов. Именно това била и една от причините двама от директорите на митниците да бъдат уволнени преди седмица. По-нататък в интервюто на Танов за националното радио става още по-интересно. Някои ръководители в митниците са ползвали държавните бази за купони, а други са събирали ловни дружинки. Проблемът не е, че митничарите отмарят чрез купони и ловуване, ами нали и те са хора, а че за всичко това е плащала държавата, т.е. данъкоплатецът.

Ако не друго, митничарите поне разполагат със солид-

В. „Пари“
office@pari.bg

” **Какво прави митнически служител в свободното си време - прахосва парите на данъкоплатците**

ни финансови средства и могат да празнуват и купонясват където си поискат. Явно обаче, ако няма далавера, на митничаря няма да му е интересно. Затова, вместо да вади пари от собствения си джоб, той предпочита да се весели за сметка на държавата.

Защо не чухме как някой митничар е дарил пари за болни деца, за някой старчески дом или пък е подпомогнал някаква друга благородна кауза. Това няма как да стане. Въпрос на възпитание, култура и манталитет. Веднъж започнал ли си да правиш далавери, да взимаш от държавата, за да трупаш на своя сметка, няма как друго да ти дойде в главата.

И накрая какво излиза, данъкоплатецът отново е будалата. Фирмите виновни, че не плащали

данъци и осигуровки. Физическите лица и те не се издължавали към държавата. А трябва да го правят, за да има пари за митничарите, за да може те да си почиват. Данъкоплатците работят, че да има приходи.

Какво трябва да се случи в България, за да се спре прарехосването на държавни пари от чиновниците? Май има само един начин - всички данъкоплатци да се обединят и да излязат на протест. Само така премиерът Борисов ще чуе исканията им. В противен случай кучетата ще продължат да лаят, а керванът ще си върви. То не се плащаха високи заплати на изпълнителни директори на държавни компании (за справка „Информационно обслужване“), не се източваха пари от бюджета, не се крадяха пари от еврофондовете. А сега и митничари на държавни разноски. □

pari.bg Топ 3

1 Тотю Младенов: В социалния диалог не трябва да има победител.

2 Калфин ще участва в президентския проект. На 11 ноември няма да се създава нищо, отпече слуховете за учредяване на партията бившият министър.

3 Акциите на Мостстрой поскърнаха на фондовата борса повече от 47% само за 5 дни.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Радостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Синдикатите е редно да направят компромис, за да не се окаже накрая, че и тези неща, които са постигнали като стъпки, няма да може да се възползват от тях

► **Томю Младенов**, министър на труда и социалната политика

Число на деня

347.6

► млн. лв. са дълговете на гържавните и общинските болници към края на август по данни на здравния министър Стефан Константинов

Най-после

Нотариусите ще проверяват страните по сделки

До края на ноември те ще имат достъп до информацията на МВР за личните карти и регистъра ГРАО

Нотариусите ще правят задължителни проверки на страните, преди да изповядат имотните сделки. Това стана ясно на семинар за пресичане на имотните измами, организиран от Нотариалната камара. За тази цел до края на ноември те ще получат достъп до базата данни на системата ГРАО за населението в страната, съобщи председателят на камарата Димитър Танев. Освен до ГРАО нотариусите ще получат достъп и до базата данни

” **Очакванията са така да се пресекат измамните, при които се използват подправени лични документи**

на МВР, в която ще проверяват личните карти.

Превенция

Очакванията са така да се пресекат измамните, при които се използват подправени лични документи. За по-голяма сигурност самите нотариуси ще се идентифицират при влизането си в системите на ГРАО и МВР с потребител-

ско име и парола, както и с универсален електронен подпис. В национална база „Население” на регистъра ГРАО те ще могат да правят справки както за дадено лице и неговото семейно положение, така и за наследници, родители, братя, сестри, предишни и настоящи адреси. Така те ще имат достъп до данните на над 10.5 млн. души - около 8.5 млн. живи и 2 млн. починали.

Проследимост

При всяко влизане в регистъра на населението обаче нотариусите ще трябва да посочват основание за това - по закон, наредба или конкретно нотариално дело и сделка. В системата на ГРАО българските граждани фигурират с

ЕГН от въвеждането му през 1978 г., а в електронен вид регистърът се поддържа от 1994 г. Когато се търсят данни за лице, починало преди 1978 г., това ще става по дата на раждане. Достъпът до база данни „Население” обаче ще е платен и ще струва 60 лв. на месец на всеки нотариус. За разлика от системата към Министерство на регионалното развитие и благоустройството от МВР предоставят безплатен достъп за проверка на личните карти. Нотариусите посочиха и че влизат в системата ИКАР, която обслужва кадастъра и имотния регистър, срещу 1 лев при проверка, а не срещу задължителен абонамент, който ще натовари таксите за услугите.

► **Възможността нотариусите да проверяват данните на страните по сделките ще увеличат, макар и малко, сигурността на клиентите им**

Закана

► **Полицаята заплашиха, че ще направят голям протестен митинг на 7 ноември, ако не бъде възстановен диалогът между Министерството на вътрешните работи и служителите. Вчера те връчиха протестно писмо на премиера Бойко Борисов**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

МНОГО ИЛИ МАЛКО СА 66 ДНИ? ЗАВИСИ КАК ЩЕ ГИ ИЗЖИВЕЕТЕ.

Емоциите и приключенията оставяме на вас, ние ще се погрижим за спокойствието и сигурността. **Депозит 9,5 седмици** със срок 66 дни и лихва 3%*.

*Годишен лихвен процент за депозит над 500 евро.

Информация на **0 700 1 84 84**
или на **www.unicreditbulbank.bg**

UniCredit Bulbank

Туризмът в България

Ако хотелът ви не присъства в системите за резервации и плащане по интернет, губите сериозни пари

Защо, ако искаш да отидеш до Мелник, е трудно да си намериш информация за хотелите и транспорта дотам, а ако пътуваш до Флоренция, още от вкъщи можеш да си резервираш и платиш не само нощувката, но дори и билетите за влак? За съжаление туристическият бизнес в България е offline, а това му носи не само лош имидж, но и финансови загуби. Все още не всички предприемачи осъзнават силата на новите технологии и факта, че ако бизнесът им не присъства в интернет, все едно не съществува. Голяма част от хотелите все още не са регистрирани в големи сайтове с бази данни като booking.com, expedia.com, hotwire.com и т. н., макар че регистрацията им е безплатна. Причината е, че или не са чували, или нямат сайтове. Собствените им сайтове пък масово не са добре разработени, трудно се намира информация и невинаги тя е актуална и разбираема, а не на последно място - не може да се направи плащане on-line. Какво от това, че оборудването и обзавеждането е модерно, а SPA центърът предлага перфектни услуги? И ако бизнесът отлага инвестициите в новите технологии заради кризата или заради неразбиране на важността им, държавата прави същото, макар за създаването и модернизирването на националната туристическа информационна система да са предвидени милиони от еврофондовете.

Кажу си адреса

Обикновено потребителите питат Google или друга предпочитана база данни, за да намерят информация къде да отседнат и какво могат да видят в района. Това, че повечето хотели и туристически компании имат сайтове, обаче не означава, че информацията от тях стига до потребителите. Проблемът с повечето е, че не са оптимизирани и се зареждат бавно, а и в повечето случаи не са включени в големи бази данни. И контрапунктът - един голям хотел като столичния Radisson Blu, който присъства в 4 международни бази данни, има 30-35% online резервации.

В собствената къща

„Българите трудно намират информация в интернет,

Дарина Черкезова
darina.cherkezova@pari.bg

а чужденците тотално се изгубват, тъй като текстът рядко е преведен на друг език”, коментира Румен Драганов, директор на Института за анализи и оценки в туризма. „Първоначално представителите на туристическия бизнес разработваха сайтовете си доста добре, но още преди около 5 години спряха да инвестират в това направление. Затова и масово сайтовете им в момента са много изостанали и като дизайн, и като функционалност”, казва Жюстин Томс, маркетинг мениджър в ABC Design&Communication. Понякога се залита към дизайна и се забравя за това, че все пак от сайта трябва да се черпи актуална информация за промоции и събития.

Най-голямата слабост на българските туристически сайтове се оказва това, че липсват възможности за резервации и плащане on-line. „Повечето хотелиери смятат, че българите предпочитат да плащат на място, а не по интернет, и затова не правят нищо по въпроса, но това е много погрешна представа”, коментира Томс.

Изключенията от общата негативна картина са само големите вериги хотели или малки къщи за гости или хотелчета, които развиват модерните в момента еко- и селски туризъм. При първите причината е, че има вътрешнофирмени правила или се плащат франчайзингови права, а при вторите - голям ентузиазъм.

Скъпо или неосъзнато

Едно от обясненията за липсата на инвестиции в интернет присъствие е, че не се осъзнава големият му потенциал, а другото - че се смята за скъпо струващо. На практика в омази 1/3 от населението, която ползва интернет, влизат не само тийнейджъри и студенти, а и платежоспособните мениджъри и милиони хора,

► Днес, ако един хотел няма собствена интернет страница и не присъства в сайтове за резервации, много

които търсят варианти за разнообразна почивка, т. е. таргетът на туристическия бизнес. Регистрацията в базите данни обаче е безплатна, а носи голяма популярност. Единственото условие е компанията да има сайт. „Инвестицията в нов сайт като стойност е равна на боядисването на фасадата или смяната на покривките в ресторанта. Тя обаче има много по-голяма добавена стойност и може да се възвърне в рамките на един сезон”, коментира Томс. Разработването на нов сайт, който да разполага дори и със система за резервации

и извършване на плащания, варира от 1500 до 4-5 хил. лв. За всяко подобрение на стар сайт - оптимизация, включване на резервационна система и т. н., са нужни по 500-1000 лв. Всъщност понякога излиза дори по-евтино да се инвестира в изцяло нов сайт.

Техника и технологии

Ако понякога за потребителя визията на сайта е първото впечатление и то е добро, може да последва и второ - от самия хотел. Тук вече хотелите ни са съвременни и не изостават от све-

товните тенденции, смятат експертите. „Повечето хотели в България са сравнително нови и са добре оборудвани - от ресторанта до рецепцията. Да, има нова техника, но технологиите по отношение на оборудването не са се променили за последните 10 години”, казва Румен Драганов.

Работещите в самия хотел обаче често продължават да водят сметките в тефтери. Според проучване на Института за анализи и оценки в туризма само 23% от хотелите имат изградена съвременна електронна система

за следене на управлението на хотела, чрез която да отчитат средната цена и заетост в хотела, оборот и т. н. „Причината за липсата не е толкова в парите. Едно от обясненията е, че все още в туризма съществува сив сектор и много от хотелиерите искат да не бъдат контролирани. Освен това липсват и подготвени кадри, които да могат да се справят с високите технологии”, обяснява Румен Драганов.

От общото към частното

Използването на новите

Тенденции Бъдещето на рекламата е в социалните мрежи

► Около 5% от маркетинговите бюджети на компанията в България са предназначени за интернет реклама, докато средният показател в Европа е 15% по данни на IAB Europe.
► В туристическия бизнес

най-масово се използват банерите, както и възможността да се рекламира в Google, показват наблюденията на маркетинг експертите.

► Те обаче отбелязват, че все още не е използван максимално потенциалът на социалните мрежи и ги определят като най-динамичния нов канал за реклама.
► Чуждото мнение и оценка по принцип са важни

за хората, а в съвременния свят те могат да го разберат чрез препоръката или високия рейтинг на даден обект във facebook например”, коментира Краси Симонски, управляващ директор в eCommerceAcademy.ne. В момента във facebook по-широко разпространени са рекламите на ресторанти и клубове и по-малко на хотели.
► „Забелязвам склонност

да се рекламира предимно в Google и да се търсят възможности за по-прегни позиции в резултатите по ключови думи чрез SEO оптимизация, а не се използват възможностите и преимуществата на „дисплей рекламата”, чрез която се постига 74% конвертиране, сравнено с 23% конвертиране на клиенти чрез Google”, казва Жанет Найденова, маркетингов консултант в JNN Consult.

Все още е offline

по-трудно ще реализира добра заетост

СНИМКА SHUTTERSTOCK

технологии трябва да се случва от горе на долу, по пирамидата - национално, местно ниво, отделен хотел или туроператор, казва Краси Симонски, управляващ директор в eCommerceAcademy.net. Още на национално ниво обаче нещата куцат. Единна туристическа информационна система трябва да бъде изградена едва към 2013-2014 г., казват от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). Едва тогава ще разполагаме с мултимедийен каталог на туристическите обекти. Направи се поръчка за национален туристически портал за милиони, но освен, че със сигурност ще излезе скъп, няма никаква гаранция дали ще е ефективен. Крайният срок за завършването му е март догодина. Появи се и революционна идея на сайта на МИЕТ да бъде разработен календар с туристически събития, като поне той трябва да е готов през декември. А до тогава - ако планирате почивка някъде, питайте Google и стискайте палци да ви отговори. **▣**

Оборудването е съвременно, куца онлайн плащането

Туризмът не може да се развива, ако не върви в крачка с новите технологии. По отношение на оборудването това не е проблем. Факт е, че повечето хотели в България са сравнително нови и са добре оборудвани - от ресторанта до рецепцията. Да, има нова техника, но технологиите по отношение на оборудването не са се променили за последните 10 години. Затова смятам, че в това отношение няма изоставане.

Повечето хотели вече имат собствени сайтове, но в същото време при онлайн плащането с кредитни карти сме няколко стъпки назад. В градските хотели и особено в тези, част от международна верига, има подобна възможност, но не и в по-малките.

Румен Драганов,
директор на Института за
анализи и оценки в туризма

Това е и основната слабост на българския туризъм.

Друг проблем е, че невинаги може да се намери търсената информация в интернет. Трудно е за българите, а чужденците тотално се изгубват, тъй като текстът рядко е преведен на друг език. **▣**

Мнения

Бизнесът спря да развива сайтовете си преди 5 години

Туристическият бизнес бе един от първите, който откри интернет. Факт е, че първата българска реклама в интернет, която се появи през 1998 г., бе свързана именно с туризма. Първоначално представителите на туристическия бизнес разработваха сайтовете си доста добре, но още преди около 5 години те спряха да инвестират в това направление. Затова и масово сайтовете им в момента са много изостанали и като дизайн, и като функционалност. За да се зареди един сайт например, се чака два пъти повече от „стандартните“ няколко секунди, което понякога отказва потребителите. Не са оптимизирани самите сайтове, за да

Жюстин Томс,
маркетинг мениджър в ABC
Design&Communication

бъдат намирани лесно в интернет, както и собствениците им търсачки, за да е лесно търсенето на информация от самия сайт. Почти няма възможност за коментари под публикуваната информация или блогове. Изключение правят може би само големите чуждестранни компании, които са принуде-

ни да спазват вътрешнофирмени стандарти, както и компаниите, които ползват франчайз права.

Понякога сайтовете на малки обекти като къщи за гости също са много добре разработени, тъй като хората, които стоят зад този малък бизнес, са и по-големи ентузиаста. Обикновено те публикуват информация не само за собствения си обект, но и какво може да се посети около него.

Между големите и малките обаче остава една голяма маса от средно големи обекти за настаняване, които са доста изостанали по отношение на силното си присъствие в интернет. **▣**

Няма ли те в интернет, значи не съществува

Новите технологии все още не се използват достатъчно добре от туристическия бизнес. Има изключително атрактивни места, които не се появяват в интернет, което означава, че те не съществуват. Онлайн плащането също е голям пропуск. Почти няма хотели, които да са развили тази опция. Обикновено има възможност за изпращане на заявка, но после плащането се прави на ръка. А всъщност една резервационна система струва колкото 5 нощувки.

Технологиите са важни, тъй като те правят всички равни. Ако ги из-

Краси Симонски,
управляващ директор в
eCommerceAcademy.net

ползваш, не е важно дали си малък или голям. Трябва да се знае и че силата на един уебсайт е в това, доколко е актуален. Дори и да изглежда добре и да има много функции, ако не се дава актуална информация,

той е непотребен.

Към момента една от новите тенденции е туристическите агенции да преминават онлайн, така че да не ходим до офиса на агента, а да правим резервацията и плащането през сайта му. Това е етап в доста напреднала фаза в САЩ например. Там туристическите агенти вече не се занимават със „стандартни“ туристически пакети, а с круизи. Това означава, че и българските туристически агенти трябва да се замислят за начина си на работа, да увеличат онлайн функциите си и вече да започнат това преориентиране. **▣**

Новите технологии не се използват достатъчно

Туристическата индустрия използва малка част от възможностите на новите технологии като ERP, CRM, BI системи и интерактивността, която предлага интернет за диалог, а не монолог с марките, продуктите и услугите.

За един уебсайт е изключително важно да е балансиран, т.е. да не се надценява една отделна област, като дизайна например, и напълно

Жанет Найденова,
маркетингов консултант
в JNN Consult

да се пренебрегват останалите. Непременно трябва да добавим

оптимизацията на сайта, наличието на възможност за разплащане с кредитни карти и т.н.

Опредено смятам, че липсва достатъчно познание за съвременното използване и ефективността на интернет маркетинга и цялостната визия за развитието и позиционирането на българската туристическа индустрия. **▣**

Всичко започва отначало

След шумен провал на преговорите кабинетът отново ще обсъжда промените в пенсионната система

Поредният завой на правителството доведе до заплахи за стачки и още повече неяснота. След надмощието на синдикатите през последните десет дни финансовият министър Симеон Дянков отново предложи повишаването на стажа за пенсия да започне още от следващата година. Получи одобрението на бизнеса и предизвика синдикатите да напуснат заседанието. Работодателите пък поискаха ясни разчети. Оттук нататък някой някъде ще преговаря, но това остава скрито за публиката.

А за какво ни бяха тези 2 месеца?

Преговорите в тристранния съвет между правителство, работодатели и синдикати продължиха около 2 месеца. През това време заседанията бяха напускани и от синдикатите, и от бизнеса. Преди заседанието на правителството в сряда работодателите очакват разчети на разходите на Националния осигурителен институт (НОИ) за пенсиите на полицаи, военни и съдии. Може и да не ги дочакат обаче, защото "правителството само трябва да реши какви ще са промените в Кодекса за социално осигуряване", съобщи вицепремиерът Симеон Дянков.

В очакване на "най-добрия вариант"

"В сряда Министерският съвет ще приеме най-добрия вариант за пенсионна реформа и още в четвъртък ще имаме промените в Кодекса за социално осигуряване" (КСО), това каза министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов по време на парламентарния контрол в петък. Младенов обясни само, че догодина дефицитът във фонд "Пенсии" ще намалее с 600 млн. лв. и така цяло да има пари за общините и за образование. Какви ще са точно промените в социалния кодекс обаче, остана тайна и след неговото изказване. В петък синдикатите поискаха спешна среща с премиера Бойко Борисов за промените в пенсионната система. Въпреки че официалната

▶ Симеон Дянков работи срещу премиера, твърдят синдикатите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

информация към момента е никаква, очакванията са обявеното вече увеличение на вноската за пенсия с 1.8% и прехвърлянето на 100 млн. лв. от професионалните пенсионни фондове към НОИ да останат и в окончателния вариант.

Последният взрив

В края на миналата седмица Симеон Дянков заяви публично позицията си, че стажът за пенсиониране трябва да нарасне с 6 месеца още от началото на 2011 г. Първо пред студенти, а после и пред социалните партньори вицепремиерът беше категоричен по въпроса. Предложението му съвпада с препоръката на Международния валутен фонд, огласено публично също миналата седмица.

Малка разлика е, че предложението на МВФ за увеличаване на вноската е малко по-голямо - 2%.

Някои бяха неприятно изненадани...

"Договореността с министър-председателя беше отразена в законопроекта за изменение и допълнение на КСО. Симеон Дянков обаче предложи повишаване на стажа за пенсия още от 2011 г. Така той "взриви" постигнатия консенсус. Дянков е срещу премиера", коментира президентът на КНСБ Пламен Димитров. Според синдикатите Симеон Дянков търсел на всяка цена конфликт и искал да взриви социалния диалог. Те твърдят, че вицепреми-

ерът и финансов министър преследва лични амбиции и не може повече да бъде председател на Националния съвет за тристранно сътрудничество.

...а други - приятно

"Всички работодателски организации подкрепят предложението на МВФ и на Дянков за увеличаването на стажа още от догодина", съобщи председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

"Предложението на МВФ се доближава до нашето, което беше от догодина с по 3 месеца годишно да се увеличават и стажът, и възрастта", обясни председателят на БСК Божидар Данев.

И малко числа, ако може

Божидар Данев обаче обясни, че сегашните и предишните правителства нямат яснота каква част от държавната субсидия към НОИ отива за парите за старост на работилите в МВР, министерствата на отбраната и на правосъдието, за земеделските производители и за изплащане на социални пенсии. Освен това не било ясно и какъв е приходът в осигурителния институт от осигуровки на служителите на трите министерства. "Така ще се види това субсидия ли е реално, как влизат и как излизат парите от НОИ. Смятам, че НОИ ще направи този анализ и тогава ще стане ясно как да се формират и да се управляват тези средства. Не виждам как може да се взимат

решения, когато всичко е в информационна неяснота", обясни Данев. Според него дори предвиденото увеличение с 1.8% на вноската за пенсия от 2011 г. няма да е достатъчно за покриване на дефицита в НОИ.

На чисто

Така седмицата започва с очаквания за нови срещи, нови обсъждания и нови "новини" по темата за пенсионните промени. Правителството досега си избираше да заеме ту позицията на синдикатите, ту на работодателите. Заявката за самостоятелно решение на правителството увеличава напрежението, но увеличава и надеждите, че въпросът най-после ще получи някакво решение. Добро или лошо.

Красимира Янева

▶ Според шефа на НАП Красимир Стефанов по едни пера ще има неизпълнение на приходите, но това ще се компенсира с преизпълнение по групи СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Спад Приходите от осигуровки в НАП са под очакваното

▶ Националната агенция за приходите очаква приходите от осигурителни вноски да не бъдат изпълнени с около 4.7%. Това ще бъде компенсирано от преизпълнението на постъпленията в

республиканския бюджет, съобщиха от агенцията.

▶ От 1 януари до 17 октомври постъпленията на НАП от осигурителни вноски са 3.778 млрд. лв., което е 75.4% от заложеното за 2010 г.

▶ От НАП обаче отчитат положителна тенденция при изпълнението на приходите от вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО). Към 17 октомври приходите от

вноски за ДЗПО са в размер на 490.3 млн. лв., като до края на годината се очаква НАП да събере 623.3 млн. лв. Това е с близо 14 млн. лв. повече от планираното за 2010 г.

▶ В професионален пенсионен фонд (ППФ) се осигуряват 290 376 души. Само 7037 работодатели плащат такива вноски, съобщиха от агенцията за приходите.

▶ От началото на годината до 17 октомври

тя е събрала 9.253 млрд. лв. от данъци и осигуровки. Това е 77.6% от годишния ѝ план за приходите.

▶ Очакванията на експертите от агенцията са, че до края на годината НАП ще събере на 100% заложените в плана 11.931 млрд. лв. приходи.

▶ Неизпълнението на някои пера цяло да се компенсира с преизпълнение по групи, уточняват от НАП.

Първанов най-после си призна

На 11 ноември хора от различни гилдии ще представят “широка гражданска инициатива” около президента

Президентът Георги Първанов официално обяви намерението си да остане в политиката и след края на втория си мандат. В петък той потвърди, че бъдещият му политически проект ще бъде представен на 11 ноември. “Това все още не значи учредяване”, коментира Първанов. Коментарът на министър-председателя Бойко Борисов беше, че в следващата една година България ще остане без президент.

Новата структура ще обединява хора с различни професии. “Има много хора - учители, лекари, кметове, представители на неправителствени организации, политици”, каза Георги Първанов. Той уточни, че това не означава участие на цялата политическа партия. Политическото движение ще се казва АБВ - “Алтернатива за възраждане на България”.

Срещу правителството

“Беше избран грешният път и заради това правителството продължава да не се справя с икономическата политика”, заяви Първанов. Той посъветва правителството да преосмисли антикризисната си политика, защото България все повече се отдалечава от останалите страни от Евросъюза. Първанов заяви, че важните решения, като стратегията “Европа 2020”, не трябва да се взимат на кабинетно ниво. “Не може да се събират трима или петима души, както усещам, че се прави, и да формулират документ”, коментира президентът. “За да бъдат постигнати икономическите

” **Правителството продължава да не се справя с икономическата криза**

Георги Първанов,
президент

цели, трябва политическа стабилност, но не силова имитация на стабилност”, заяви още Първанов.

И пак срещу “политическия модел”

Според президента политическият модел има нужда от радикална реформа. По думите му тя трябва да започне с финансирането на партиите, контрола и прозрачността. “Казвам категорично “да” за оптимизиране на държавната администрация”, обясни още Първанов. Той добави, че трябва да има стабилност в промените, както и да няма зачеркване на всичко, което е направено досега.

Това е вторият опит на президента Георги Първанов да предизвика дебати за реформа на политическия модел. Преди две години той организира поредица от кръгли маси, но идеите му бяха определени като популистски дори от бившите му съпартийци в БСП.

Реакция от отсрещния тротоар

“Не знам кое ще възроди. Чух, че в заглавието има някакво възраждане. Възраждане на кое точно?”, коментира Бойко Борисов. Той допълни, че ако досега се е вслушвал в критики и изказвания, сега няма да го прави. “Вършим огромна работа в момента, за да си харча времето и вниманието с това кой какви партии ще възражда”, коментира още премиерът.

Радослава Димитрова

Вече нямаме президент

България остана без една от основните си институции - Георги Първанов вече не може да се нарича президент. Единственото, което като премиер съжалявам, че в случая, когато имаме подобен проект и човек, който го представлява, в случая господин Първанов, президентската институция не само че не може да ни бъде коректив, но може да ни бъде партньор, всъщност нея я няма. Това е проблемът, а това е цяла година занаят пред следващите президентски избори.

Бойко Борисов,
министър-председател

► Повече от година Георги Първанов избягваше да отговаря конкретно на въпросите за бъдещата си политическа партия

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Цветът на малкия бизнес.

Phaser 6125N и Phaser 6140 помагат на малкия бизнес да се разгърне в пълния си цвят. Те са незаменим офис партньор, заради своята компактност и бързина. Можете да ги използвате моментално след включване, защото са с предварително зареден тонер. С тях си гарантирате професионален външен вид на цветните документи: живи цветове и отчетлив, ясен текст.

Phaser 6125N

- скорост на печат: 16 ppm (ч/б) / 12 ppm (цвет)
- месечно натоварване: 40 000 стр.
- памет: 64MB

Цени от **399 лв.** с ДДС

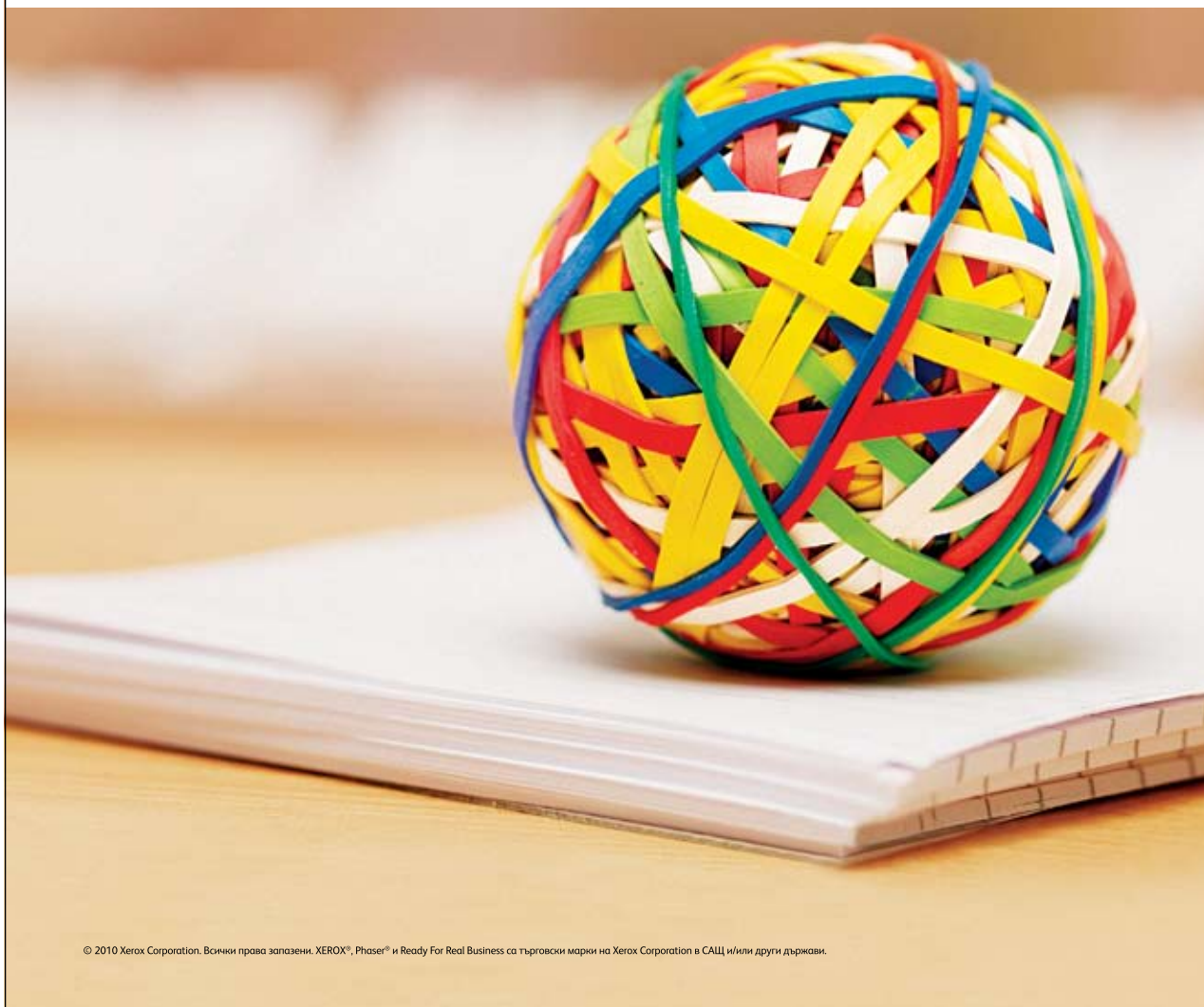
Phaser 6140

- скорост на печат: 20 ppm (ч/б) / 18 ppm (цвет)
- месечно натоварване: 40 000 стр.
- памет: 256MB / 1280MB

Цени от **699 лв.** с ДДС

xerox.bg

Ready For Real Business **xerox**

Проучване показва ръст в доверието към съда

Две трети от анкетирания обаче смятат, че съдът е зависим от политически натиск

Увеличават се позитивните нагласи за работата на съдебната система сред хората, които са водили дела, въпреки негативните все още обществени нагласи към съда като цяло. Това е един от интересните изводи от проучване на "Алфа Рисърч" за съдебната реформа и правораздаването. Изследването се провежда за трети пореден път, но за първи път удовлетвореността взема превес над неудовлетвореността от работата на съда. По-голямата част от анкетирания обаче - 55%, не виждат промяна, което е показателно, че реформите в системата трябва да продължат, е изводът на социологическата агенция.

Позитивните оценки растат

Обяснението за резултатите от тази година според анализаторите се крие във факта, че негативното обществено мнение се формира от знакови дела, които имат най-голям отзвук в обществото. Те обаче са около 1% от всички. Останалите са дела между граждани, фирми или по престъпления с по-малък обществен интерес. В тази част е отчетеното подобрене.

Известен позитивен резултат има и по отношение на скоростта на делата. Сега хората, които забелязват забавяне при делата, са два пъти по-малко от тези, кои-

► Съдебната реформа подобрява работата на съдилищата и доверието в тях, сочат резултатите на изследването на Програмата за развитие на съдебната система

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

то не отчитат забавяне. За сравнение през 2007 г. делът им е бил равен. Нарастват добрите оценки по отношение на безпристрастността на съда, макар че все още преобладават негативните.

Политическа зависимост и непрозрачност

Сравнителният анализ на

агенцията от трите години показва, че тази година оценките, които говорят за зависимост на съда от политически натиск, са най-високи. 70% от анкетирания смятат, че съдът е зависим от политически натиск, докато през 2007 г. делът им е бил 56%. Противоречиви са мненията и за откритостта и

прозрачността в работата на съда. Почти равен е делът на хората, които смятат, че съдебната реформа е направила процедурите по-прозрачни, и тези, които не споделят това виждане. Една трета от анкетирания пък смятат, че съдиите могат да вземат несправедливо решение заради икономически интерес.

Воля за промяна

Изследването се прави по Програмата за развитие на съдебната система, по която през 2000 г. 11 пилотни съдилища започват да изпълняват стандарти за добро управление и оперативност. Сега броят им е нараснал до 42, като по-голямата част от тях покриват критериите за

добро управление и ефективност. Изследването обаче показва и добра тенденция - резултатите на съдилищата извън проекта се изравняват с тези, които участват в него. Това според представителите на програмата е знак, че добрите практики се разпространяват бързо.

Ани Когжауанова

35.7

► процента от хората смятат, че работата на съда в техния съдебен район се подобрява в последните години в резултат на съдебната реформа

42

► пилотни съдилища започват да изпълняват стандарти за добро управление и оперативност

София ще има нов околоръстен път през 2015 г.

► Премиерът показва как ще минава южната дъга на околоръстното

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Три кариери за инертни материали спират връзката към магистрала „Хемус“

ширението на всички отсечки по северната и южната дъга на шосето, определено като седмата магистрала на България.

Планове

Министърът заедно с премиера Бойко Борисов и кмета на София Йорданка Фандъкова откриха строителните работи по разширението на южната дъга към местността

Камбаните и жк „Младост“. Отсечката е 3.6 км и се изпълнява от консорциума „Главболгарстрой - Южна дъга“, който спечели търга с оферта от 37.25 млн. лв. Участъкът се финансира по Оперативна програма „Регионално развитие“ с 44.7 млн. лв. плюс още 20 млн. лв. от държавата за отчуждителни работи. Президентът на „Главболгарстрой“ Симеон Пешов обеща отсечката да е готова до септември 2012 г., а локалното платно и пътният възел при жк „Младост“ - догодина. Заради скъпи отчуждителни работи 360 метра от пътя при бул. „Симеоновско шосе“ ще бъдат дадени под формата на естакада, поясни той. Това предизвика коментара на Бойко Борисов, че частниците по околоръстното изкарват много пари - веднъж от бизнес и втори път от отчуждителните процедури за разширяване на шосето. „Отсега нататък да не сте издали строително разрешение за този район“,

разпореди той на Йорданка Фандъкова и допълни, че без неговите усилия южна дъга щяло да има след 20-30 години.

Добършване

Разширението на околоръстния път ще продължи в западна и северна посока, където пътят е разделен на три лота. В началото на 2012 г. започва работата по 8-километровата западна дъга, която Росен Плевнелиев определи като приоритетна, тъй като ще поеме трафика от магистрала „Люлин“. Останалите два лота включват 16-километровата отсечка София - Калотина и северната тангента. Тяхното строителство трябва да започне съответно в края на 2012 и в началото на 2013 г. с пари по Оперативна програма „Транспорт“. До края на тази година ще приключи и проектирането на 8.5-километровата отсечка между околоръстното шосе и магистрала „Хемус“. Участъкът

край село Яна ще се препроектира, тъй като по трасето му предното правителство е дало три концесии за добив на инертни материали, съобщи Росен Плевнелиев. Според Лазар Лазаров от управителния съвет на Агенцията за пътна инфраструктура концесиите са дадени без задължителното съгласуване с агенцията по време, кога-

то вече е имало технически проект за този участък от магистралата. В момента кариерите представляват 8-метрови ровове с вода. Единият няма как да бъде заобиколен и ще бъде минат с надлез, а за останалите два още се мисли. Очаква се в сряда кабинетът да изключи част от площите от концесионните договори.

Рагостина Маркова

Срок Пускат бул. „Брюксел“ за Никулден

► Ремонтът на бул. „Брюксел“ ще приключи до Никулден (6 декември), стана ясно след кратък пазарлък между Бойко Борисов и Симеон Пешов. ► От „Главболгарстрой“, която работи по шосето към летището, първоначално обещаха предсрочно откриване на 10 декем-

ври, но отстъпиха прег премиерската воля да го съчетаят с празника.

► Междуременно стана ясно, че се подготвя проект за над 100 млн. лв. по Оперативна програма „Регионално развитие“ за свързване на метрото с трамвайната мрежа на София. Според министър Плевнелиев парите по програмата вече се разплащат 15 пъти по-бързо отпреди и до края на 2012 г. ще бъдат разплатени проекти за над 1 млрд. лв.

Музей, но не като в мечтите

Дългоочакваният музей за съвременно изкуство трябва да стане факт напролет. За някои обаче той е разочарование

Пет години след провокативната акция на художника Иван Мудов по откриването на несъществуващ музей за съвременно изкуство в гара Подуяне министърът на културата Вежди Рашидов даде старт на възстановителните работи по проекта за изграждането на истински Музей на съвременното изкуство. Той ще се помещава в сградата на „Софийски Арсенал“ зад хотел „Хилтън“ и трябва да бъде готов до лятото на 2011 г. За нуждата от музей за съвременно изкуство се говори от години. Редица сдружения на млади архитекти многократно са обсъждали визиите си за него, дори имаше и предложения той да се помещава в бившата Захарна фабрика.

Така новината за музея трябва да е радостна, но мнозина не се радват. Причината е, че проектът се появи след непрозрачни процедури, липса на конкурси и обществено обсъждане, а самата сграда според архитекти не е подходяща.

Проектът

Проектът САМСИ („Софийски арсенал“ Музей за съвременно изкуство) е финансиран с 1 млн. EUR от европейското икономическо пространство (ЕИП) и с доплащане от около половин млн. лв. от държавния бюджет. Сградата трябва да бъде напълно реконструирана до април 2011 г. След това министерството ще кандидатства за финансиране за втората фаза, която включва изграждане на по-малка оперативна галерия, подземни хранилища за експонати и развитие на външната част на музея - скулптурна градина, за която кметът на София г-жа Фандъкова щедро е предоставила зе-

мята до сградата, разказа Рашидов.

Рашидов обеща, че отгук нататък държавата ще започне да отделя средства за откупуване на произведения на изкуството, макар и да не се ангажира със суми. „Националните музеи и галерии трябва да имат средства за дейности, а не само за парно и заплати“, каза той.

Създаването на музей за съвременно изкуство като цяло е много позитивна новина. Редица сдружения обаче, като What Association, ProvoCAD, сдружение за проблемите на градската среда „Трансформатори“, Институт за съвременно изкуство и много други, имат остри и съвсем основателни забележки още от самото анонсиране на проекта през пролетта на миналата година.

Непрозрачност

Основен проблем е, че решението кой и как да създаде музея беше взето по

Обществените поръчки са надпревара на оферти, а не на идеи. Отпускат се пари (и европейски), но не се правят архитектурни, а инженерингови конкурси

► WHAT Association

непрозрачен начин - без конкурс за проектант и архитект и без каквото и да е обществено обсъждане. Един ден миналата пролет Министерството на културата просто обяви, че има финансиране по линия на ЕИП, че тази сграда ще бъде музей и че арх. Бойко Кадинов е авторът на спечелилия проект.

Сградата е предоставена от Министерството на културата за ползване на Националната художествена галерия (НХГ). „Спечелил проект“ пък е условно ка-

зано, защото конкурс не е правен. Тъй като новият музей ще е филиал на НХГ, Кадинов разработва проекта от името на колектив на НХГ. Проектът е бил нужен, защото иначе няма как да се кандидатства за това финансиране, обясниха още тогава от министерството.

Така българските архитекти, хора на изкуството други заинтересовани страни, като гражданите на София, просто бяха поставени пред свършен факт, както често се случва в България.

Неадекватно пространство?

За архитектите голямо разочарование носи фактът, че самият проект е твърде далече от това, което всички си представяме, когато чуем музей за съвременно изкуство - модернистични визии, съвременни материали и форми. Сградата на „Софийски Арсенал“ е строена в края на XIX и началото на XX век. Тя е паметник на културата и не се връзва съвсем с концепцията за съвременно изкуство. А и не е правена оценка за нуждите на такъв музей и даденостите на сградата.

Дали този музей ще отговори на нуждите на съвременното изкуство, реално ще разберем, когато бъде готов. Процедурите се забавиха и работният екип има само няколко месеца, за да превърне сега западналата сграда в адекватно пространство за съвременно изкуство.

В крайна сметка хубавото в случая е, че вече няма да бъдем единствената страна в ЕС без подобен музей. „От 20 години дължим такъв музей на младите хора. Той е за тях“, каза министър Рашидов, който се явява приемник на непрозрачна процедура от времето на неговия предшественик и приятел Стефан Данаилов. Младите хора обаче имаха други идеи за този музей. Просто никой не ги попита.

Ани Когжаиванова

► Министър Рашидов (вляво) съобщи, че първите експонати за Музея на съвременното изкуство ще бъдат гарени от Министерството на културата - Вазарели, Кристо, Жорж Папазов и Дали

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

Провокация Началото: Музей без музей

► Преди пет години в столицата се случи нещо наистина странно. София осъмна с плакати и билбордове, анонсиращи предстоящото откриване на Музей на съвременното изкуство в сградата на гара Поду-

яне. Обществото се развълнува. Най-после Музей за съвременно изкуство и в България! Защо не сме разбрали? Кога е станало?

► В уречения час на официалното откриване бизнесмени, дипломати и журналисти атакуваха голямото събитие, за да констатираме, че са ги пратили за зелен хайвер. ► Акцията бе само една

провокация на художника Иван Мудов, която обаче постигна своята цел - да покаже, че всъщност има голям интерес и остра нужда от музей на съвременното изкуство в България. Това предизвика и дискусия в медиите и дори в политиката.

► Пет години по-късно резултатът е налице, но той не е това, което се очакваше.

► Работният екип има само няколко месеца, за да превърне западналата сграда в класически стил в Музей за съвременно изкуство

Пари

КАМАРА НА СТРОИТЕЛНИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

Строител

2 ноември 2010 г., 9.30 ч
хотел "Арена ди Сердика", зала "Арена"

ДИСКУСИОНЕН ФОРУМ

СТРОИТЕЛСТВО И НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

- Започна ли размразяването на проектите за офиси и търговски центрове
- Цените на имотите - накъде след 2 години криза
- Предизвикателства пред строителните компании в усвояване на еврофондовете

С подкрепата на:

Медийни партньори:

Европейските лидери се споразумяха да въведат постоянен спасителен механизъм

ЕС ще промени Лисабонския договор до 2013 г.

Създаване на нова макроикономическа надзорна рамка, укрепване на изискванията, заложили в Пакта за стабилност, и растеж на Европейската комисия (ЕК) и въвеждане на постоянен антикризисен механизъм за гарантиране на финансовата стабилност в еврозоната. Това са трите стълба за повишаване на фискалната дисциплина, разширяване на икономическия надзор и задълбочаване на общността координация. Около тях се обединиха лидерите на ЕС след двудневната среща на Европейския съвет в Брюксел.

Надзорна рамка

Най-голямата иновация е създаването на нова превантивна надзорна рамка, заявя след срещата председателят на ЕС Херман ван Ромпой. Тя ще следи за появата на дисбаланси и рискове в европейските икономики. Идеята е проблемите да се улавят много преди нарастването им до размери, заплашващи цялата еврозона, посочва ВВС. Когато европейските регулатори забележат появата на спекулативни балони, като този в сектора на недвижимите имоти, ще налагат строги санкции за провинилите се държави.

Укрепване на пакта

Второто споразумение предвижда затягане на изискванията за фискална дисциплина и избягване на неразумни бюджетни политики. Новият елемент е в това, че санкциите за страните,

► Новият финансов инструмент е за затруднени държави, когато те застрашат финансовата стабилност на цялата еврозона, каза Ангела Меркел

СНИМКИ REUTERS

превишили прага от 3% бюджетен дефицит и 60% външен дълг, ще бъдат налагани още преди достигането на тавана. Т.е. ЕС ще взема превантивни мерки чрез увеличаващи се глоби върху държавите, чиито разходи опасно се доближават до праговите нива. Освен това санкционирането чрез т.нар. „преобърнато мнозинство“ ще е много по-автоматично, отколкото сега - клауза, за която германският канцлер

Ангела Меркел и френският президент Никола Саркози упорито се пребориха. Досега предложението на ЕК за налагане на глоба можеше да влезе в сила едва след мажоритарна подкрепа от страна на финансовите министри. Според новото споразумение разпоредбата ще е валидна, докато не бъде оспорена от представително мнозинство. „Квазиавтоматичният режим“ беше посрещнат резервирано най-

вече от по-малки членове на съюза. Дори българският премиер Бойко Борисов, който присъства на срещата, изяви съмнение, че мерките са насочени към държавите от Източна Европа. „Нека говорим открито: Кой ще накаже Германия или Франция? Ще накажат страни като България, Румъния, Полша, Чехия - коментира Борисов. - Затова трябва да сме много внимателни“, обобщил премиерът.

По-голям бюджет Данъкоплатците отново ще платят сметката

► Британският премиер Дейвид Камерън подкрепил германско-френското предложение за промяна в Лисабонския договор, но при едно условие - ограни-

чаване на бюджетното увеличение на ЕС до 2.9%, а не, както беше предвидено от ЕК, с 5.9%. Лидерите на 11 държави членки са изпратили официално писмо до ЕК, в което заявяват, че повишаването на европейския бюджет с 5.9% е особено неприемливо в момент, „когато трябва да вземаме трудни решения на национално ниво за съкращаване на публичните разходи“.

Писмото е погласано от Великобритания, Франция, Германия, Холандия, Швеция, Чехия, Дания, Австрия, Финландия, Словения и Естония. Според изчисленията на Камерън 6-процентният ръст на приходите в европейския бюджет ще струва на английските данъкоплатци 1 млрд. EUR. А 3-процентно увеличение ще е еквивалентно на 500 млн. EUR.

Спасителен механизъм

Постигането на подкрепа за промяна в Лисабонския договор с цел въвеждането на постоянен антикризисен механизъм е голямата победа на Меркел и Саркози. Френско-германското предложение за промяна в договорите за ЕС е създаването на постоянен спасителен механизъм за страните от валутния съюз.

Новият постоянен инструмент ще замени временния Европейски фонд за финансова стабилност, който възлиза на 440 млрд. EUR и изтича през 2013 г. Механизмът ще включва създаването на постоянен финансов инструмент за подпомагане на затруднените държави, но само в случаите, когато те застрашат финансовата стабилност на цялата еврозона, подчерта Ангела Меркел. Франция и Германия поискана новият механизъм да поставя тежестта за отпускане на спасителни заеми в бъдеще върху инвеститорите вместо върху данъкоплатците. Президентът на Европейската централна банка Жан-Кол Трише обаче смята, че подобна стъпка може да изплаши облигационните пазари.

Детайлите по антикризисния режим и „ограничените“ промени в Лисабонския договор ще бъдат договорени на следващата среща на Европейския съвет в Брюксел на 16 и 17 декември. Предложенията след това трябва да се ратифицират най-късно до средата на 2013 г., предупреди Ромпой.

Марина Узунова

Предупреждение Трише се противопостави на Меркел и Саркози

► В отговор на постизнатото от европейските лидери споразумение президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Жан-Кол Трише предупреди за рисковете, които предложената реформа може да гонесе. Според него въвеждането на постоянен спасителен механизъм, който прехвърля финансовия риск от данъкоплатците върху частните инвеститори, може да уплаши пазара.

► В резултат разходите по краткосрочните заеми и лихвите по облигациите на страните като Ирландия и Гърция ще се вдигнат. Това би подкопало усилията на държавите, опитващи се да възвърнат доверието на пазара във възстановяващите си икономики, предупреждава Трише. „Всички действия на президента на ЕЦБ имат за цел да успокоят пазарите“, беше категорична Ангела Меркел. „Ние го подкрепяме, но трябва също да обърнем внимание на нашите граждани, които с основание не желаят да поемат тежестта на кризата“, уточни канцлерът на Германия.

Самоубийствен атентат в Истанбул отне живота на 32 души

Все още никой не е поел отговорност за инцидента

Силна експлозия на централния площад „Тексим“ в Истанбул рани най-малко 32-ма души, предадоха международните агенции. От тях седемнадесет души са цивилни граждани, а останалите са полицаи. Инцидентът е станал вследствие на самоубийствен атентат. Агентагорът, който е около 20-годишен, се е взривил в близост до полицейските части, обявил началникът на истанбулската полиция Хюсеин Чапкън. Най-вероятно се е опитал да влезе в полицейския автобус, за да детонира бомбата, но не е успял навреме, допълни Чапкън.

Истанбулските спецслужби, които се занимават с обезвреждане на бомби, са открили още експлозивни на площада. Засега обаче никой не е поел отговорност за инцидента. Както кюрдски-

те бунтовници за независимост на югоизточните турски територии, така и радикални социалисти и ислямистки групировки са провеждали самоубийствени атентати, припомня Associated Press.

Целият площад „Тексим“, както и всички пътища към него са отцепени. Специалните полицейски части търсят остатъци от експлозива и други доказателства, които биха могли да помогнат на разследването.

През 1999 и 2001 г. имаше още два атентата на площад „Тексим“. Първият рани трима полицаи и 10 цивилни лица, а вторият отне живота на двама служители на реда. През 2003 г. пък при най-кръвавия атентат в града фундаменталисти, близки до „Ал Кайда“, взривиха синагога, британското консулство, централния офис на английската банка HSBC в града. Тогава бяха убити 60 души и ранени още стотици. □

► Според първоначалната информация атентатът е бил срещу полицията

Заплахи Открити бяха два пакета с взривни устройства, пътуващи за САЩ

► Правителствата на САЩ и Великобритания

въведоха засилени мерки за сигурност, след като пакет, съдържащ взривно устройство, беше открит на британското летище „Уест Мисланд“, предаде Guardian. Самолетът е пътувал от Йемен за Чикаго чрез куриерската фирма UPS. Откри-

ти бяха още два пакета с експлозивни материали на UPS и американската FedEx. Британският премиер Дейвид Камерън съобщи, че всички пратки от Йемен, минаващи през Острова, са били забранени. В САЩ бяха предприети засилени проверки на лети-

щата в Ню Йорк, Ню Джърси и Филаделфия. Пратките са били агресирани до две синагоги в Чикаго, но е можело да се взривят във въздуха, което според Лондон и Вашингтон е нова тактика на терористите за прицелване в търговски обекти.

Резултат**Печалбата на „Химимпорт“ се повишава с 3%**

Печалбата на „Химимпорт“ АД се е повишила с 2.7% през деветмесечието на 2010 г., показва неконсолидираният отчет на компанията, представен на БФБ. Положителният резултат на

холдинга достига 58.4 млн. лв., а в края на септември миналата година беше 56.9 млн. лв. Общите приходи на синия чип се увеличават с 5.1% до 86.4 млн. лв. Минимален е ръстът на финансовите приходи, които за януари - септември тази година са 68.8 млн. лв. Повишението на годишна база е 0.2%. Продажбите се увеличават с 30% до 17.6 млн. лв. Раз-

ходите за дейността на холдинга достигат 24 млн. лв., като в периода януари - септември 2010 г. нарастват с 16%. В петък обикновените книжа на „Химимпорт“ загубиха 3.76% до 2.30 лв. за акция. По позицията на синия чип минаха 3550 лота. Последната сделка с привилегированите акции на „Химимпорт“ е от 28 октомври.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Повече продажби на дребно повишиха приходите на „Петрол“

Печалбата на дистрибутора на горива също се увеличава с близо 21% в края на септември

Дистрибуторът на горива „Петрол“ АД отчита 5.8% ръст на общите приходи, сочи отчетът на компанията за деветмесечието на 2010 г., който е предаден на БФБ. Оборътът на дружеството в края на септември тази година е 415 млн. лв., а година по-рано беше 393 млн. лв.

Стабилизиране

В доклада за дейността на „Петрол“ се казва, че повечето приходи са заради поголемите обеми продадени горива на дребно и стабилизиране на печалбата от литър гориво. Продажбите на бензин са най-високи през второто и третото тримесечие, което се дължи на сезона на годишните отпуски през летните месеци, твърди мениджмънтът на компанията.

Приходите от продажби са се повишили с 5.3% на годишна база и за януари - септември 2010 г. достигат 386 млн. лв. За деветте месеца на тази година общите разходи за дейността са 401 млн. лв., което е с 5.3% повече спрямо съпоставимия период на миналата година. Нетната печалба на дружеството се увеличава с 21.3% и

в края на септември положителният финансов резултат достига малко над 13 млн. лв.

Сделка

В допълнителните материали към финансовия отчет на дистрибутора на горива се посочва, че в края на септември тази година мажоритарен собственик на публичното дружество е „Петрол холдинг“ АД. Холдингът има 55.48% от капитала. „Нафтекс Петрол“ ЕООД, което е 100% на „Петрол“ АД, има 41.82% от акциите. Сделка между големите акционери на 14 октомври променя статуквото и най-големият акционер става „Нафтекс Петрол“ ЕООД. Доскорошният мажоритар прехвърля 8.9 млн. акции, или 8.1785% от капитала, като след сделката „Петрол холдинг“ остава с 47.3% от гласовете в общото събрание. Купувач е „Нафтекс Петрол“ ЕООД, което увеличава дела си до 49.9947%. На 23 ноември е свикано общо събрание на „Петрол“ АД, на което ще се гласува за увеличение на капитала с апорт на дъщерното „Нафтекс Петрол“ ЕООД, което вече е и най-големият акционер в пуб-

► Продажбите на бензин са най-високи през второто и третото тримесечие, се казва в доклада за дейността на публичната компания

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

личната компания. Апортът ще е за 200 млн. лв. главница и лихви по предоставени заеми от „Петрол“ АД на „Нафтекс Петрол“ ЕООД. Въпросните 200 млн. лв. номинал са част от вземане за общо 307.5 млн. лв.

Търговия

Споровете между основните акционери в „Петрол холдинг“ - Митко Събев и Денис Ершов, продължават, като разковничето е общо събрание на акционерите на холдинга,

проведено на 28 юни тази година. На него е била гласувана смяна на мениджмънта на холдинга, като Денис Ершов настоява тази промяна да се впише в Търговския регистър, а Митко Събев твърди, че

това събрание никога не е провеждано.

Последната сделка с книгата на „Петрол“ АД е от 28 октомври, когато едва пет лота смениха собственика си на цена 2.80 лв. за акция. □

Спад в продажбите на кисело мляко носи загуба на ОМК

► Продажбите на кисело мляко, което носи най-много приходи, са се понижали с над 10%

Липсата на субсидии за фермерите е причината за силното поскъпване на суровото мляко

Млекопреработвателното дружество „Обединена млечна компания“ отчете спад в приходите си от продажби и към деветмесечието на годината. Според отчета, представен пред Българската фондова борса, компанията е реализирала продажби за малко над 34 млн. лв., което е понижение от близо 6%.

Продукти

Причината за понижението е спадът в продажбите на основните стоки от

портфейла на компанията - кисело мляко и УХТ. При киселото мляко, което носи най-много приходи, понижението е над 10%. Спадът в приходната част рефлектира във финансовия резултат на компанията.

ОМК излиза на загуба от близо 1 млн. лв. Основната причина за влошените резултати дружеството обяснява с непрекъснато поскъпващата цена на суровото мляко, покупката на което е основен разход. „Очакванията ни, че цената на суровото краве мляко ще се задържи или ще се увеличи минимално през 2010 г., не се сбъднаха и намалалото количество на сурово мляко пре-

дизвика бързо покачване на цената му”, обясняват в доклада за дейността си от ОМК.

Проблем

В документа мениджмънтът на компанията описва сериозни проблеми в животновъдния сектор у нас. Фермерите желаят отпускане на целогодишна субсидия, но през първото тримесечие не са получили такава, а през второто са получили помощи в зависимост от броя на животните. През 2009 г. за няколко месеца са получили субсидия, която е била в размер на 0.05-0.08 лв. за литър, но за 2010 г. не са получили нищо. Всичко това рефлектира в изкупната цена на млякото

и през август тази година тя е достигнала 1.14 лв. за литър овче мляко спрямо 0.96 лв. за миналата година.

Това повишава себестойността на продукцията и понижава резултата от дейността.

Акционери

Собственик на ОМК е кипърската компания „Вивария“, която притежава 90% от капитала, 9% притежава „Юнайтед милк холдингс лимитид“, а останалия 1% си поделят Централна кооперативна банка, инвестиционният посредник „Бета корп“, финансово-брокерската къща „Ви Веста“, „Елана Трейдинг“ и ЕТ „Буйко-Янко Буюклиев“. □

Най-динамични са банки които разчитат на държава

Заделянето на допълнителни провизии за обезценка сви печалбата на системата с 23%

Очаквано или не толкова, банките, които оперират с държавни пари, отчетоха най-силно повишение на печалбата през първите девет месеца. Това показват изчисленията на в. „Пари“ на база официалната статистика на Българската народна банка за състоянието на системата в края на септември.

Динамика

Най-голям скок отчита печалбата на Българската банка за развитие. За януари - септември 2010 г. положителният резултат на държавната банка се повишава с 52% до 19 млн. лв. През ББР се обслужва държавният дълг и се разплащат задълженията към фирмите. От ББР се трансферират и парите към търговските банки, които трябва да ги отпуснат като кредити на малки и средни предприятия. „Банката не работи само с държавни пари, а нашият ресурс е привлечен отвън“, каза за в. „Пари“ Сашо Чакалски, изпълнителен директор на Българската банка за развитие. По думите му повишението на печалбата на трезора е заради ръста на кредитния портфейл. „Обслужваме дълга на държавата към бизнеса и предоставяме средства на търговските банки, които да отпускат кредити на малки и средни фирми, но в това няма нищо лошо“, добави Сашо Чакалски.

Основен акционер в ББР е Министерството на финансите, което държи 6 млн. акции. С 8 акции собственик е и Банка ДСК.

Най-силен скок на печалбата си след ББР отчита Корпоративна търговска банка АД. Финансовата институция е известна с това, че е мястото, където са концентрирани много от депозитите на държавните предприятия. Тя е и основен кредитор на държавни фирми и структури от енергийния и оръжейния сектор. Положителният резултат на трезора се повишава с 30% до 56 млн. лв.

На трето място по ръст е Юробанк И Еф Джи България АД. Резултатът на банката се увеличава с 20% до 20.7 млн. лв.

Контраст

Най-голям спад в печалбата отчита НЛБ Банка София АД, като резултатът намалява с 1724% и трезорът излиза на загуба от 12 млн. лв. В края на септември 2009 г. печалбата беше 729

хил. лв. „Консервативната ни политика по отношение на заделянето на провизии е причината за загубата, която отчитаме“ обясни за в. „Пари“ от банката. Оттам добавиха, че чисто счетоводно е било възможно да се заделят по-малко пари и да се отчете по-добър резултат. Друга причина за загубата е, че банката се е фокусирала върху сегашните си клиенти, а експанзията е оставена за следващата година. Политика за заделянето на провизии е наложена от основния собственик Нова Люблянска банка, обясниха от българския трезор. След НЛБ по спад на печалбата се нареждат Токуда Банк АД и Те-Дже Зираат Банкас - клон София, които намаляват резултата си съответно с 648 и 198%.

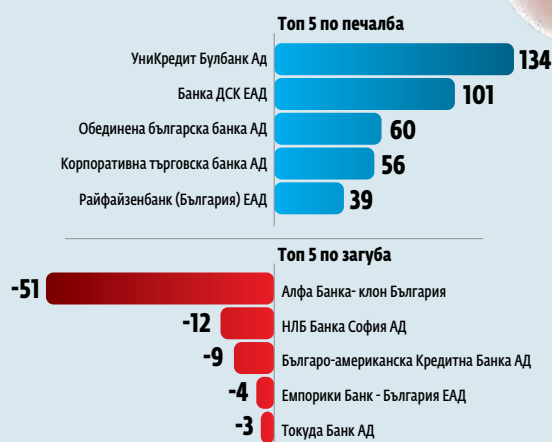
Цялата система

Обобщените данни на БНБ показват, че печалбата на цялата банкова система в България за първите девет месеца е 476 млн. лв. Спадът на годишна база е 23%. „Съвсем нормално е печалбата да се понижи, тъй като намалихме лихвите и заделихме допълнителни провизии“, обясни Виолина Маринова, председател на УС на Асоциацията на банките в България и главен изпълнителен директор на Банка ДСК. Думите ѝ се потвърждават и от данните, които показват, че провизиите са се увеличили с 29% на годишна база и достигат 947 млн. лв.

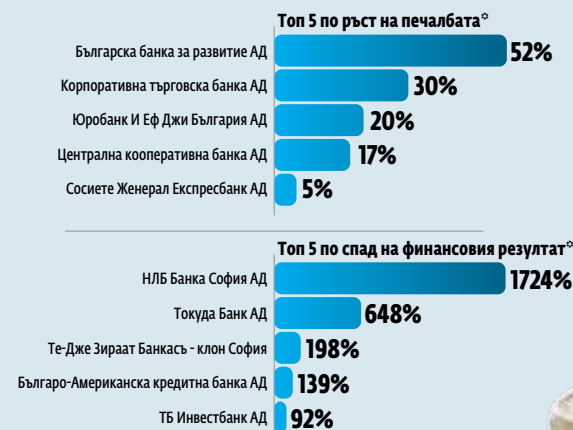
Общият кредитен портфейл в края на септември тази година е 61 млрд. лв., което е с 3% повече спрямо същия период на миналата година. Увеличението не е заради новоотпуснати заеми, а защото някоя банка си е закупила портфейла, обясняват специалисти. Това е обрат в тенденцията от последните години, когато трезорите предимно продаваха кредитните си портфейли.

Атанас Христов

Печалба на банките за януари - септември 2010 г., в МЛН. ЛВ.

Класиране по динамика на финансовите резултати

те, вни пари

Спадът на лихвите също понижи печалбата

Съвсем нормално е печалбата да се понижи. Ние намалихме лихвените нива, което доведе до свиване на лихвения марж. Другият фактор, който тежи, е заделянето на допълнителни провизии. Това се налага, защото се обезпечават обезпеченията по тях и се налага допривизиране. Като гледам, кредитите с просрочие над 90 дни са около 10%, което

Виолена Маринова,
председател на УС на Асоциацията на банките в България и гл. изп. директор на Банка ДСК

„Налага се да заделяме провизии, защото обезпеченията се обезпечават

е добре, защото задържаме нивата. Ниската печалба за септември се дължи на същите фактори. Всичко оказва влияние - както по-ниските лихви, така и допълнителните провизии, които заделяме.

Не мога да се наема с прогноза каква ще е ситуацията в края на тази година и дали ще започнем да заделяме по-малко провизии.

Печелим основно от кредитна дейност

Българската банка за развитие не работи с държавни пари, тя е търговско дружество. Нашият ресурс е почти изцяло привлечен от външни инвеститори. Повишението на печалбата се дължи на ръста на кредитния портфейл и добрия мениджмънт. Печелим основно от кредитната дейност. Заделянето на провизии от ББР е около средното за банковата система.

Сашо Чакалски,
изпълнителен директор на Българската банка за развитие

„Заделянето на провизии от ББР е около средното за банковата система

кредити. Голяма част от портфейла е да предоставяме средства при много добри условия на търговските банки, които да кредитират малки и средни предприятия. Голяма част от тези пари бяха отпуснати през миналата година. Ръстът на печалбата е в съответствие с бюджетните цели, които си поставихме миналата година.

към бизнеса, няма нищо лошо. Но наред с това неизменна част от дейността ни е да отпускате

Голяма част от средствата си ги осигуряваме. В това, че обслужваме дълга на държавата и през нас минават разплащанията

„Балканкар Заря” продължава да трупа отрицателен капитал

Машиностроителното дружество понижи леко загубата си за периода януари - септември

„Балканкар Заря”, която беше сред първите български компании с проблемни облигации, продължава да увеличава отрицателния си собствен капитал. В края на септември 2010 г. той вече е 2.7 млн. лв., докато година по-рано беше 1.6 млн. лв.

Причината за увеличението е новата загуба от 1 млн. лв., която компанията генерира към края на деветмесечието тази година. Така дори вече започналото увеличение на капитала, което трябва да привлече до 1.3 млн. лв., да приключи успешно, компанията няма да излезе на положителен капитал.

Все пак машиностроителната компания понижава загубата си спрямо януари - септември на 2009 г., когато бяха отчетени 1.1 млн. лв. Положителна тенденция има и при приходите от продажби, които се увеличават почти тройно до малко над 3 млн. лв.

Резултатите обаче все още не може да вкарат компанията в изискванията на облигационна-

►Машиностроителната компания увеличи приходите си, но това не оказва съществено влияние на резултата ѝ

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

та емисия, която тя има. Мениджмънтът на дружеството обаче изпълнява договорените мерки с облигационерите, част от които е именно и увеличението на капитала.

„Балканкар Заря” получи в края на 2009 г. една година отсрочка за погасяването на облигациите си. В отговор на това се ангажира да увеличи капитала си с поне 1 млн. лв., да на-

прави залог върху акциите от дъщерното си дружество „Балканкар Руен” и да прогнозира паричните си потоци и приходите от продажба на дълготрайни активи до края на дълговата емисия.

След удължаването ѝ нейната крайна дата стана юни 2013 г., до която трябва да бъдат изплатени всичките 5.5 млн. EUR. □

БЪЛГАРСКИ
ИКОНОМИЧЕСКИ
ФОРУМ

Български икономически форум
Фактори за икономически растеж през следващото десетилетие

24 - 25 ноември 2010 г., НДК, София

Да обсъдим заедно с българското правителство икономическото развитие на България

Дискусии и кръгли маси на тема:

- Стратегия на България за новия програмен период на ЕС (2014-2020)
- Усвояване на еврофондовете
- Енергетиката на прага на либерализацията – приоритети 2011 г.
- Пътни проекти в България и региона
- Инвестиционен климат
- Телекомуникации
- Управление на отпадъците

основни партньори:

КОРПОРАТИВНА
ТЪРГОВСКА БАНКА АД
Клиентите са ни скъпи

съорганизатори:

Министерство на икономиката,
енергетиката и туризма
Министерство на труда и социалната политика
Българска агенция за инвестиции

за участие:

Български икономически форум
тел.: (+359 2) 951 52 59
e-mail: info@biforum.org
www.biforum.org

Печалбата на „Трейс Груп Холд“ се повиши близо три пъти

За деветте месеца на годината приходите на инфраструктурната компания се увеличиха със 75%

Инфраструктурното дружество „Трейс Груп Холд“ АД отчете 184% по-висока печалба през първите девет месеца на 2010 г., показва отчетът на компанията, предаден на БФБ. Положителният финансов резултат на „Трейс“ достигна 9 млн. лв., а в края на септември миналата година печалбата е била 3.1 млн. лв.

Резултати

Общите приходи на „Трейс“ са се увеличили със 74.8% на годишна база и за януари - септември тази година достигат 82.8 млн. лв. Продажбите на инфраструктурното дружество се повишават със 72.6% и за деветмесечието на 2010 г. достигат 80 млн. лв. Общите разходи за дейността на индивидуална база са 73 млн. лв., което е 65% на годишна база.

„Трейс“ е първото инфраструктурно дружество на борсата, което представи отчет за третото тримесечие. Останалите две - „Холдинг Пътища“ АД и поискалото несъс-

тоятелност „Мостстрой“ АД, все още не са показали резултатите си пред инвеститорите.

Нови поръчки

От допълнителните материали към отчета на „Трейс“ става ясно, че през третото тримесечие компанията е спечелила обществени поръчки за 38.5 млн. лв. Едната от тях е изграждането на кръстовище на две нива в столичния квартал „Младост“, която е 8.9 млн. лв. Двете обществени поръчки, спечелени на 30 август, предвиждат „Трейс“ да ремонтира четири пътни участъка, като стойността на договорите е 21.6 млн. лв. В края на юли компанията сключи договор и с община Ловеч за ремонтни дейности на стойност 8.1 млн. лв.

Собственик

Мажоритарен собственик на „Трейс Груп Холд“ е председателят на съвета на директорите на компанията Николай Михайлов. Прякото му участие е 80.55% от капитала, а

► „Трейс“ с изпълнителен директор Цветан Цонев сключи договори за 38.5 млн. лв. през третото тримесечие на 2010 г.

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

чрез фирмата си „Галинин“ ЕООД Николай Михайлов има още 9% от капитала на публичното дружество.

Индекс

При последната промяна в състава на индексите на БФБ „Трейс“ беше извадено от състава на бенчмарка

Sofix. Търговската сесия в петък приключи със спад от 3.77% за книгата на „Трейс“. По позицията на компанията бяха прехвърлени 649 лота,

а цената на затваряне се понижи до 45.70 лв. за акция. Пазарната капитализация намалю до 100.5 млн. лв.

Атанас Христоф

БТК утрои печалбата си за третото тримесечие

Телекомът отчете силно търсене на пакетни услуги и ръст на мобилното си подразделение

БТК утрои консолидираната си печалба за третото тримесечие на 2010 г. до 58 млн. лв., показва отчетът на дружеството. Приходите на опериращата под търговското име „Виваком“ компания за същия период са с 43% повече и достигат 368.5 млн. лв. Завишеното търсене на пакетни услуги и мобилните комуникации са в основата на резултата, обясниха от дружеството. Приходите по двете пера са компенсирани спада в стационарната телефония.

Резултати

За периода от януари до септември дружеството отчита положителен финансов резултат от 106 млн. лв., което е 80% ръст. Общите приходи от началото на годината достигнаха 871.3 млн. лв. и се увеличават с 15%.

Мобилното подразделение на компанията е доне-

сло 228.1 млн. лв. от тях и вече е отговорно за почти 26% от консолидираните приходи на БТК. „Увеличените приходи от мобилни услуги в резултат на нарасналата клиентска база почти компенсират спада в трафика на фиксирани телефония“, коментират резултатите си от телекома.

В пакет

От края на лятото към пакета си от стационарна и мобилна телефония, както и ADSL интернет, „Виваком“ добави и разпространението на телевизия. На пазара у нас има само още една компания, която може да е конкурент с подобни оферти - „М-Тел“, която през септември закупи интернет доставчиците „Спектрум Нет“ и „Мегалан“.

В края на август „Виваком“ приключи друга сделка - за продажбата на 50% от Националното управление „Радио и телевизионни станции“ срещу 57 млн. EUR.

Бъдеще

От телекома коментират, че в планове за развитие на

► Плановите на главния изпълнителен директор на БТК Бернар Москени са да продължи да инвестира активно в интернет

компанията влиза активно инвестиране в интернет услугите.

В момента тя има над 300 хил. потребители на своя ADSL, което е около 23% от целия пазар на интернет у нас. „Ще инвестираме в разширяване на портфолиото от интернет услуги с цел да отговорим на увеличаващото се търсене на високоскоростен

трафик“, коментират от компанията. Целта е да се стигне до скорости от 100 Mbps както самостоятелно, така и в пакет с други телеком услуги, твърдят от оператора.

Отчетите на другите два мобилни оператора у нас - „М-Тел“ и „Глобул“ - се очакват през тази седмица.

Христо Ласков

„Елана Пропърти“ поиска 10 пъти повече пари от „Еларг“

Фондът за имоти смени управляващото си дружество в началото на 2008 г.

„Елана Пропърти Мениджмънт“ АД е увеличило насрещния си иск срещу „Еларг Фонд за земеделска земя“ АДСИЦ от 1 млн. на 10.452 млн. лв. по заведено арбитражно дело от фонда през август 2009 г. Споровете около фонда за имоти се разгоряха в началото на 2008 г., когато „Еларг“ смени „Елана Пропърти Мениджмънт“ и поиска управляващото дружество да върне полученото възнаграждение заради нарушени законови норми при сключване на договора между двете дружества.

От фонда за земи твърдят, че завишеният иск се базира на спорно приложение към договора за обслужване, според което при предсрочно прекратяване се дължат огромни неустойки.

В съобщение на „Еларг“ до медиите се казва, че

договорът е сключен през декември 2005 г., но е бил заверен нотариално през 2008 г.

Превратът в АДСИЦ-а беше извършен през март 2008 г., когато „Елана Пропърти Мениджмънт“ беше сменено като обслужващо дружество от „Агроменидж“ АД. Собственик на „Елана Пропърти Мениджмънт“ е „Елана холдинг“ АД. Холдингът е учредител на фонда за земя, който допреди споровете носеше името „Елана фонд за земеделска земя“ АДСИЦ.

Най-големият акционер в „Еларг“ е QVT Found, което има 49.5% от капитала. QVT е сред основните облигационери на металургичния комбинат „Кремиковци“. „Алианс България холдинг“ АД има 16.74% от книгата на фонда, а Credit Suisse Securities е собственик на 8.14% от капитала на „Еларг“. В петък книгата на „Еларг“ загуби 0.83% от стойността си до 60 ст. за акция. Общо 13 300 лота смениха собственика си. □

Piraeus Bank набира над 1 млрд. EUR капитал

Гръцката банка продава нови акции и облигации, за да подсили капиталовата си база

Четвъртата по големина в Гърция Piraeus Bank SA планира да увеличи капитала си с 1.05 млрд. EUR чрез продажба на акции и конвертируеми облигации. Трезорът планира предлагане на права за 800 млн. EUR през януари и допълнителни 250 млн. EUR приходи от продажба на дълг. Предстои плановите да бъдат одобрени от инвеститорите на насроченото за 23 ноември събрание на акционерите. Мениджъри на предлагането са Barclays Capital, Credit Suisse Group AG, Goldman Sachs Group Inc. и Morgan Stanley.

Стрес тест на ръба
Piraeus премина успешно стрес тестовете на европейските регулатори през юли т.г., като отчете отношение на адекватността на първичния капитал Tier 1 в размер на 6% - най-ниското възможно за успешно преминаване на

теста. Продажбата на нови акции ще помогне на банката да подобри с около 200 базисни пункта до 10.8% показателя, който е индикатор за финансовата ѝ стабилност. "Това е важна стъпка за нас, която ще ни позволи да подсилим капиталовата си база в настоящата предизвикателна среда", каза изпълнителният директор на банката Михаил Салас.

Отказ от придобивания

През миналия месец Piraeus оттегли офертата си за купуване на държавния дял в Agricultural Bank of Greece SA и Hellenic Postbank SA за 701 млн. EUR. Планираното придобиване беше част от стратегията на банката да създаде най-голямата финансова институция по размер на депозитите и кредитите с активи за 105 млрд. EUR и така да намали зависимостта си от финансирането от Европейската централна банка.

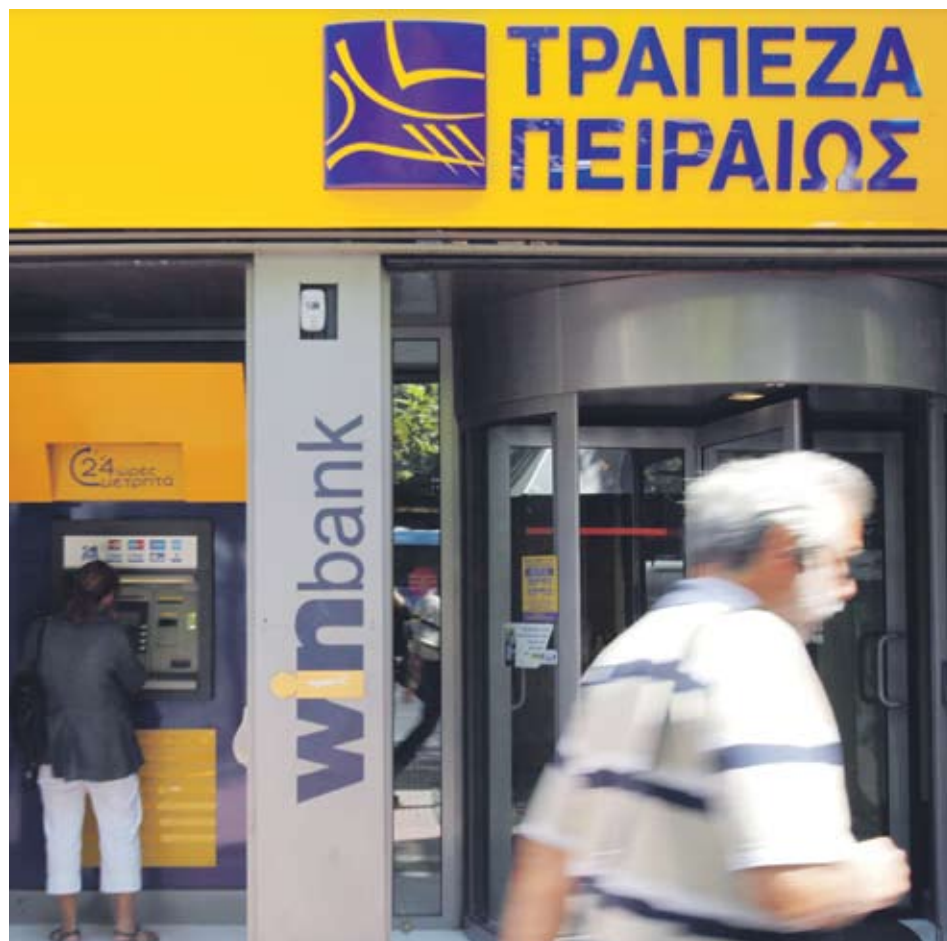
Неочаквано ганъчно време

За първото полугодие Piraeus

отчете рязък спад на печалбата си от 92%, след като плати неочакван данък, наложен ѝ от гръцкото правителство и заради големия размер на провизиите, които трябваше да заделени заради задълбочаващата се рецесия. Представянето на трезора не се е променило съществено през втората половина на годината и финансирането от ЕЦБ остава на същите високи нива като тези към края на юни, посочват от Piraeus.

Банкови неволи

Акциите на гръцките банки поевтиняха от началото на годината с 40% заради опасенията, че може да се наложи да отпишат притежаваните от тях държавни облигации. Трезорите в страната се опитват да увеличат капитала си, след като заплахата от фалит на страната по-рано тази година сериозно засегна бизнеса им с депозити. Най-големият кредитор в страната National Bank of Greece SA увеличи капитала си с 1.8 млрд. EUR през този месец. □

► Печалбата на Piraeus Bank се стопи с 92% през първото полугодие

Toyota тайно изкупувала проблемни коли от клиентите

Японският автомобилен производител се опитал да скрие от регулаторите и общественото мащаб на технически неизправните возила

Японският автомобилен производител Toyota е изкупувал тайно автомобили с технически проблеми от собствениците им в САЩ, твърди съдебно разследване. Според него компанията се опитвала да скрие от регулаторните власти и общественото действителния мащаб на дефектните спирачки на возилата. Покупките са ставали с подписание на споразумения за пълна конфиденциалност,

забраняващи на клиентите на компанията да разкриват информация за проблема и да завеждат съдебни иски срещу нея. През последната година Toyota изтегли от продажба общо 11 млн. автомобили заради различни технически дефекти.

Доказателства и отхвърляне

Това става ясно от променения групов иск, според който Toyota разполага с вътрешна документация, която доказва, че техниците на компанията са работили по отстраняването на таква проблема със спирачките като тези, докладвани от потребителите. Самите техници обаче отричат да са установявали подобни дефекти. Клиентите не били принуждавани да подписват

въпросните споразумения и в тях не са били включвани никакви изисквания за конфиденциалност, обясняват още от японската компания.

Частично признание

Цялата документация по иска, съдържаща повече от 700 страни и стотици други допълнителни доказателства, е внесена в окръжния съд в Санта Ана, Калифорния. От компанията признаха, че са изкупували автомобилите си от собственици, които са подали оплаквания за технически проблеми с внезапното ускоряване на автомобилите. Но изкупуването било само с цел да се извършат допълнителни инженерни анализи на возилата, посочват от Toyota. □

11

► млн. автомобили е изтеглила Toyota от пазара през последната година заради различни технически дефекти

► Техниците на Toyota отричат да са работили по отстраняване на проблемите, описани от клиентите

СНИМКИ BLOOMBERG

Тандемът British Airways и Iberia се оказа печеливш

Авиоиндустрията се възстановява от спада заради срива на икономиката

Британската авиокомпания British Airways и изкупената от нея испанска Iberia отчетоха печалби и се присъединиха към европейските си конкуренти от индустрията, които се възстановяват след рекордните загуби заради рецесията

преди година. ВА, която е в процес на сливане с Iberia, отчете нетна печалба от 107 млн. GBP за шестте месеца до края на септември. Това е първата печалба на компанията от 2 години насам, а главният ѝ изпълнителен директор Уили Уолш обяви, че "не вижда признаци за двоен спад на икономиката".

Подобно е положението и на Иберийския полуостров, където Iberia се похвали с

нетна печалба от 53 млн. EUR за деветте месеца до края на септември. Преди година компанията отчете загуба от 182 млн. EUR.

Авиоиндустрията отново излезе на положителна територия, водена от възстановяването на икономиката и връщането на интереса към бизнес пътувания. През миналата седмица германската Lufthansa отчете над 3 пъти по-висока печалба. □

Пари

Вестник "Пари" търси:

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Октомври	Ноември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	81,88	81,88
Брент	ICE	USD/б	83,42	83,42
Газовол	ICE	USD/т	706,75	706,75
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,92	3,92
Бензин 95	NYMEX	USD/т	763	-
Нафта	NYMEX	USD/т	758	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/м	262,26
Царевица	Yellow	CBT	USD/м	225,65
Ечемик	Feed	ASX	USD/м	235,27
Памук	No.2	NYBOT	USD/м	227,25
Kaiko		NYBOT	USD/м	2832,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/м	4383,82
Соя	No.2	ICE	USD/м	450,56
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/м	727,10

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	8225	8220
Калай	LME	USD/т	25460	25800
Олово	LME	USD/т	2437	2465
Цинк	LME	USD/т	2392,5	2432,5
Алуминий	LME	USD/т	2302	2341
Никел	LME	USD/т	22700	22935
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2186,5	2200

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1349,3	1349,71
Сребро	LME	USD/т.р.у.	24,1	24,23
Платина	LME	USD/т.р.у.	1698,5	1702
Паладий	LME	USD/т.р.у.	639	642
Родий	LME	USD/т.р.у.	2245	2245

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг ; 1 бу. царевица = 25.4016 кг ; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг ; 1 бу. = 0.4536 кг ; 1 cwt = 50 кг ; 1 gal. = 3.785 л ; 1MT = 1000 кг

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,38211
Бразилски реал	BRL	10	8,43030
Канадски долар	CAD	1	1,37185
Швейцарски франк	CHF	1	1,46449
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,12124
Чешка корона	CZK	100	7,98200
Датска корона	DKK	10	2,62242
Естонска корона	EKK	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,21749
Хонконгски долар	HKD	10	1,81762
Хърватска куна	HRK	10	2,66753
Унгарски форинт	HUF	1000	7,09714
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,57856
Исландска корона	ISK	100	3,8016
Японска йена	JPY	100	1,37313
Южнокорейски вон	KRW	100	1,73713
Литовски литас	LTL	1000	1,24892
Латвийски лат	LVL	10	5,66448
Мексиканско песо	MXN	1	2,75663
Малайзийски рингит	MYR	10	1,13213
Норвежка корона	NOK	10	4,52037
Новозеландски долар	NZD	10	2,39729
Филипинско песо	PHP	10	1,05783
Полска злота	PLN	100	3,25164
Нова румънска лея	RON	10	4,83984
Руска рубла	RUB	10	4,54126
Шведска корона	SEK	100	4,58093
Сингапурски долар	SGD	10	2,10045
Словашка корона	SKK	10	1,07961
Тайландски бат	THB	100	4,71443
Нова турска лира	TRY	10	9,87244
Щатски долар	USD	1	1,41103
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,03140

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.11.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,37579	-0,00564
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,27409	0,03624
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,38221	0,00438
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,42678	-0,00418
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,11585	0,00525
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,95117	0,01033
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62309	0,00077
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,25170	0,00465
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,81994	0,00058
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,66208	-0,00174
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,19690	0,03924
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,57933	-0,00015
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,17918	0,00774
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	3,74831	0,01088
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,25453	-0,00046
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,25453	-0,00046
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75585	0,00038
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,14013	0,00259
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,53894	-0,00021
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2,38749	-0,01230
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,06993	0,01038
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,27385	-0,00082
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,91168	-0,02155
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,58437	0,00376
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,57479	-0,02176
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,08934	-0,01000
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,08851	0,00158
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,71182	0,00079
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,83472	-0,00891
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,41144	0,00000
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,01992	0,01293
ЗЛОТО (1 ТРОУНЦИЯ)	XAU	1	1890,56000	15,85000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 1.11.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 28.10.2010 г.				Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	
консервативен	USD	158,26	157,49	156,72	156,33	154,40
консервативен	EUR	11,96	11,90	11,85	11,82	11,67
консервативен	EUR	84,28	83,88	83,47	83,06	81,83
балансиран	EUR	101,28	100,79	100,30	99,80	98,33
балансиран	EUR	769,20	765,47	761,74	758,00	746,80
високодоходен	EUR	177,49	176,65	175,80	174,96	169,04
високодоходен	EUR	79,55	79,17	78,78	78,40	76,49
високодоходен	EUR	155,36	154,61	153,86	153,11	149,38
високодоходен	EUR	309,56	308,09	306,61	305,14	294,82
високодоходен	EUR	203,00	202,03	201,06	200,10	193,33
високодоходен	EUR	238,43	237,30	236,16	235,03	227,08
високодоходен	EUR	82,30	81,91	81,52	81,12	78,38
консервативен	EUR	240,09	238,95	237,81	236,66	228,66

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.ram.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст/сп	ЦОМ	Договорност и Риск		От началото на годината (не се ангажира)	За последните 12 мес.	От началото на публ. прераз. (ангажирана)	Начало на публ. прераз.		
				за поръчки над 20000 лв.	за поръчки от 2000 до 20000						
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4.9646	4.9894	5.1632	4.9646	4.8653	-3.59%	15.15%	-7.14%	-22.32%	21.01.2008
Авора Кепитъл - балансиран	Смесен - балансиран	7.0155	7.0506	7.2961	7.0155	6.8752	-0.96%	14.06%	-1.49%	-12.02%	23.01.2008
Авора Кепитъл - глобален	Смесен - балансиран	10.1599	10.3123	10.5663	10.1599	10.0000	1.00%	0.10%	1.32%	1.45%	23.09.2009
Активна Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	2.1106	2.1106	2.1106	2.1106	2.1106	-15.32%	28.47%	-19.21%	-57.54%	12.11.2007
Астра Асет Менеджмънт АД	Смесен - балансиран	2.5038	2.5038	2.5038	2.5038	2.5038	-15.83%	25.05%	-19.61%	-51.07%	12.11.2007
Астра Кеш	фонд на паричен пазар	11.3604	11.3604	11.3604	11.3604	11.3604	5.70%	0.12%	7.00%	6.37%	06.10.2008
Астра Баланс	Смесен - балансиран	10.7273	10.6739	10.5672	10.6205	10.6205	-0.33%	3.57%	-1.15%	3.26%	06.10.2008
Астра Плюс	фонд в акции	9.8403	9.7913	9.6444	9.6934	9.6934	-4.76%	8.40%	-6.67%	-1.03%	06.10.2008
БенчМарк Асет Менеджмънт АД	Смесен - балансиран	13.3315	13.3315	13.1995	13.1995	13.1995	-1.66%	5.27%	-2.80%	5.85%	14.12.2005
БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	7.7931	7.7931	7.7931	7.7931	7.7931	-7.89%	10.26%	-13.40%	-4.89%	01.03.2006
БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	4.5756	4.5756	4.5756	4.5756	4.5756	-22.60%	11.70%	-22.34%	-16.66%	21.06.2006
БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	7.5681	7.5681	7.5681	7.5681	7.5681	-7.22%	11.63%	-4.05%	-10.67%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	11.2610	11.2610	11.2610	11.2610	11.2610	6.54%	12.48%	9.33%	3.32%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд на паричен пазар	12.1307	12.1307	12.1307	12.1307	12.1307	6.93%	0.17%	8.53%	8.35%	03.06.2008
Болкан Капитал Менеджмънт АД	Смесен - балансиран	82.7433	82.7433	82.7433	82.7433	82.7433	-0.23%	1.46%	-1.62%	-4.38%	20.11.2006
БСК БМ Балансиран Капитал	фонд в акции	47.9531	47.9531	47.9531	47.9531	47.9531	-7.60%	2.74%	-11.07%	-13.22%	20.11.2006
БСК Европа	фонд в акции	63.5214	63.5214	63.5214	63.5214	63.5214	-7.86%	4.83%	-5.20%	-11.89%	03.10.2007
БСК Балкани	фонд в акции	96.1068	96.1068	96.1068	96.1068	96.1068	-7.08%	3.30%	-8.78%	-1.26%	04.01.2007
БСК Вечер Менеджмънт Къмpany ЕАД	Смесен - балансиран	77.5594	77.5594	77.5594	77.5594	77.5594	-7.05%	2.43%	-8.49%	-7.74%	25.06.2007
БСК Вечер Високодоходен фонд	фонд в акции	1.31841	1.31841	1.31841	1.31841	1.31841	5.47%	0.72%	6.70%	5.76%	01.12.2005
БСК ДСК Стандарт	Смесен - балансиран	1.07317	1.07317	1.07317	1.07317	1.07317	-0.57%	4.34%	-1.24%	1.38%	01.12.2005
БСК ДСК Растек	фонд в акции	0.72834	0.72834	0.72834	0.72834	0.72834	-5.54%	8.91%	-8.16%	-6.48%	01.03.2006
БСК ДСК Имоти	Смесен - балансиран	0.74333	0.74333	0.74333	0.74333	0.74333	1.27%	2.55%	2.37%	-10.67%	07.03.2008
БСК ДСК Евро Актив	Смесен - балансиран	1.05179	1.05179	1.05179	1.05179	1.05179	2.53%	0.40%	3.56%	3.31%	07.05.2009
Бланта Фонд Менеджмънт АД	Смесен - балансиран	99.6020	99.6020	99.6020	99.						

Федералният резерв ще купува и 30-годишни облигации

► Притесненията на инвеститорите от огромното количество пари, което ще се влее в икономиката на САЩ, увеличи разликата между 10-годишните и 30-годишните облигации до 1.46%

СНИМКА REUTERS

Фед ще изкупува и държавни облигации с падеж през 2040 г. Това обяви един от 18-те основни дилъри на федерален дълг в САЩ - Goldman Sachs. По-рано брокерите предвиждаха, че Федералният резерв ще изкупува единствено облигации с падеж през 2020 г. или дори по-ранен. Действията на централната банка ще са част от така наречената програма за „количествено улесняване“, която ще има за цел да ускори икономическото възстановяване на Америка.

През 2009 г. централната банка на САЩ също

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

„Доходността на 30-годишните облигации падна с два базисни пункта, или с 0.2% до 4.03%“

изпълни такава програма, като тогава похарчи 300 млрд. USD изкупуване на държавен дълг. От цялата сума за 12-годишни и 30-годишни облигации бяха отделени 30.3 млрд. USD. В петък доходността на 30-годишните облигации падна с два базисни пункта, или с 0.2% до 4.03%. Това направи рекордните 1.46% разлика с доходността на 10-годишните ценни книжа. За сравнение през изминалите пет години разликата се движеше средно около 0.56%. Причината за голямата разлика са именно притесненията на инвеститорите

от вливането на огромно количество пари, което неминуемо ще се отрази на инфлацията.

Засега точната стойност на подготвената от Фед програма не е напълно ясна. По-голяма яснота ще има след 3 ноември, когато ще приключи двудневната среща на ръководителите на Федералния резерв. Засега прогнози са направили Bank of America - Merrill Lynch Global Research и Goldman Sachs, според които първоначалната сума, отделена за изкупуване на облигации, ще бъде 500 млрд. USD. □

Британският паунд и еврото завършиха седмицата като победители

Еврото стартира със спад изминалата седмица, достигайки ниво 1.3734 EUR/USD. Мотив за засилване на американската валута тогава даде статия на Wall Street Journal, според която Федералният резерв действително ще обяви нова количествена програма на заседанието си на 2 и 3 ноември. Според вестника програмата ще бъде относително предпазлива и ще включва покупки на американски дългови книжа едва за неколкостотин милиарда долара. Тази стойност е в пъти по-ниска от очакваната, което породило покриване на къси доларови позиции на forex пазара.

Впоследствие еврото успя да компенсира загубите си и в петък се котираше за 1.3911 EUR/USD. Подкрепа валутата получи от данните за еврозоната, които загатнаха, че икономиката в региона ще продължи да нараства и през идните месеци. Според изнесените данни общото икономиче-

Петър Даскалов,
„Логос“

„На последната борсова сесия британският паунд достигна 1.5973 GBP/USD, което е поскъпване с 0.17%“

ско доверие през октомври се е покачило до 104.1 пункта, което е пето месечно повишение.

Новините от петък също дадоха тласък на единната валута. Обявените в последния ден на миналата седмица данни показаха, че щатската икономика забавя ръста си през третото тримесечие на тази година поради високото ниво на безработица. Според публикуваните данни БВП на страната е нараснал с 2%, докато очакванията бяха за ръст от 2.1%.

► Ръстът на британската икономика и икономическото доверие в еврозоната бяха двигателите на овете валути

СНИМКИ BLOOMBERG

Стерлингът беше сред най-търсените валути през седмицата, след като рейтинговата агенция Standard&Poor's обяви, че ревизира своите перспективи за кредитния рейтинг на Великобритания до „стабилен“ от „негати-

вен“. Допълнително той беше подкрепен до нива от 1.5973 GBP/USD заради неочаквано силните предварителни данни за БВП на страната. Според оповестените данни икономиката е отчела ръст от 0.8% за периода юли - септември. □

Индекс на деня

1.75

► процента се понижи японският индекс Nikkei 225 и достигна 9202.45 пункта

По време на борсовата сесия в петък измерителят загуби 164 пункта от стойността си. Причината за загубите станаха слабите финансови резултати на някои компании в индекса

Стока на деня

3.08

► процента спечели кафето на борсата в Ню Йорк и достигна 4467.6 USD/m

На последната борсова сесия кафето сорт Арабика успя да добави 134 USD към стойността си. Слабият инвеститорски интерес беше главната причина за поевтиняването

Съветът на директорите на „ЮГ МАРКЕТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ“ АД съобщава, че финансовите отчети за третото тримесечие на 2010 г. на ДФ „Юг Маркет Максимум“ и ДФ „Юг Маркет Оптимум“ са представени на Комисията за финансов надзор.

Отчетите са на разположение на заинтересованите лица и потенциалните инвеститори в офиса на дружеството в гр. Пловдив, бул. „Васил Априлов“ 92 всеки работен ден от 9.00 до 17.00 часа и на сайта на управляващото дружество www.fund.ugmarket.com.

КД ИНВЕСТМЪНТС ЕАД уведомява, че на 29.10.2010 г. в КФН и БФБ са представени междинни финансови отчети за третото тримесечие на 2010 г. на ДФ КД ОБЛИГАЦИИ БЪЛГАРИЯ и ДФ КД АКЦИИ БЪЛГАРИЯ съгласно изискването на чл. 73 в, ал.1, т.2 от Наредба № 25 от 22.03.2006 г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове. Финансовите отчети са на разположение на желаещите да се запознаят с него на адрес: гр. София 1680, бул. „България“ 58, ет. 7, офис 24 всеки работен ден от 9:30 ч. до 17:30 ч.

ИД „КД ПЕЛИКАН“ АД уведомява, че на 29.10.2010 г. в КФН и БФБ е представен междинен финансов отчет за третото тримесечие на 2010 г. на Дружеството съгласно изискването на чл. 191, ал.1, т.2 от ЗППЦК и чл. 73 в, ал.1, т.2 от Наредба № 25 от 22.03.2006 г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове. Финансовият отчет е на разположение на желаещите да се запознаят с него на адреса на управление на дружеството: гр. София 1680, бул. „България“ 58, ет. 7, офис 24 всеки работен ден от 9:30ч. до 17:30ч.

МИНИСТЕРСТВО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА

обявява конкурс за длъжността „МЛАДШИ ЕКСПЕРТ“ в Дирекция „Физическо възпитание и спорт на учащите“ отгел „Ученически и студентски спорт и спорт за хора с увреждания“

Минимални и специфични изисквания, определени в нормативен акт:

1. Минимална образователна степен за заемане на длъжността - професионален бакалавър;
2. Професионален опит: не се изисква;
3. Ранг - V младоши.

Допълнителни умения и квалификации, носещи предимство за кандидатите:

- Придобита образователна квалификация в областта на физическото възпитание и спорта;
- професионален опит в държавната администрация и/или в областта на физическото възпитание и спорта на учащите;
- познание и ползване на нормативната уредба касаеща физическото възпитание и спорта;
- компютърни умения - работа с продуктите на MS Office /Word, Excel/, Internet.
- комуникативни и организационни умения.

Цел на длъжността:
Подпомага директора на дирекция „ФВСУ“ и началника на отгел „УССХУ“ при координацията на дейността му с ведомствата, имащи отношение към спорта на учащите, с общините и спортните организации за изпълнение на държавната политика в областта на физическото възпитание и спорта за учащи.

Размер на основната заплата за длъжността - 490 лева.

Начинът за провеждане на конкурса е:

1. Решаване на тест.
2. Интервю.

Необходимите документи, които следва да бъдат представени от кандидатите за участие в конкурсите са:

1. Заявление за участие в конкурса, съгласно приложение № 2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
2. Декларация по чл. 17, ал. 2, т. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
3. Копие от документи за придобита образователно - квалификационна степен, допълнителна квалификация и правоспособност, които се изискват за длъжността;
4. Копия от документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит.

Документите следва да бъдат представени лично или чрез пълномощник в 10 - дневен срок от публикуване на обявата на адреса на Министерство на физическото възпитание и спорта - гр. София, бул. „Васил Левски“ № 75, стая 310, от 10.00 ч. до 12.00 ч., от 13.30 ч. до 16.30 ч.

Списъците и други съобщения във връзка с конкурса, ще се обявяват на информационните табла във фоайето на партера на Министерство на физическото възпитание и спорта.

18 КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ДЪЛЖНОСТТА

ДЪРЖАВЕН ЕКСПЕРТ и **„МЛАДШИ ЕКСПЕРТ“** в отдел „Техническа хармонизация – храни и хоризонтални въпроси“

„ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ“ в отдел „Техническа хармонизация – машини, електрическо и електронно оборудване и **„ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ“** в отдел „Обща координация по въпросите на ЕС“ в дирекция „Техническа хармонизация и полтика за потребителите“

съгласно Заповед № РД-16-1185/19.10.2010 г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма,

1. За длъжността „Държавен експерт“ в отдел „Техническа хармонизация – храни и хоризонтални въпроси“, основните задължения са:

- Участва в работа на Работната група 1 „Свободно движение на стоки“ и на други работни групи, съобразно компетенциите на отдела. Участва в разработването на анализи, информации, рамкови позиции и указания, изготвени във връзка с участието на България в работата на институциите и органите на ЕС. Участва в заседанията на работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС. Следи промените в европейското законодателство и предлага мерки за тяхното въвеждане и/или прилагане. Участва в изготвянето на проекти на нормативни актове за хармонизиране на българското с европейското законодателство, разработва и предлага експертни оценки във връзка с членството на България в ЕС. Изготвя и представя информация по време на конференции и семинари.

- Минимални и допълнителни изисквания за длъжността „Държавен експерт“

- да притежават образователно-квалификационна степен „магистър“;
- минимален ранг II младши или професионален опит: 5 години по специалността;
- специалност, по която е придобито образованието: икономика, медицина, публична администрация, обществени, технически, математически или естествени науки;
- ползване на английски език;
- добри компютърни умения;
- познаване структурата на институциите и законодателството на ЕС, познаване на основните принципи на законодателството на ЕС в областта на свободното движение на стоки и познаване на необходимите нормативни актове.

2. За длъжността „Младши експерт“ в отдел „Техническа хармонизация – храни и хоризонтални въпроси“, основните задължения са:

- Участва в работа на Работната група 1 „Свободно движение на стоки“ и на други работни групи, съобразно компетенциите на отдела. Участва в разработването на анализи, информации, рамкови позиции и указания, изготвени във връзка с участието на България в работата на институциите и органите на ЕС. Участва в заседанията на работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС. Изготвя становища и участва в инициативи в областта на по-доброто регулиране и при подготовката на конкретни предложения за отпадането и/или облекчаването на съществуващи административни режими, съобразно компетенциите на отдела. Изготвя протоколи и доклади от заседанията на работни групи и проведени срещи.

- Минимални и допълнителни изисквания за длъжността „Младши експерт“

- да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър“;
- минимален ранг III младши или професионален опит: 4 години по специалността;
- специалност, по която е придобито образованието: икономика, публична администрация, обществени, технически, математически или естествени науки;
- ползване на английски език;
- добри компютърни умения;
- познаване структурата на институциите и законодателството на ЕС, познаване на основните принципи на законодателството на ЕС в областта на свободното движение на стоки и познаване на необходимите нормативни актове.

- да притежават образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър по...“;
- минимален ранг V младши или професионален опит: не се изисква;
- специалност, по която е придобито образованието: икономика, право, медицина, публична администрация, обществени, технически, математически или естествени науки;
- ползване на английски език;
- добри компютърни умения;
- познаване структурата на институциите и законодателството на ЕС.

3. За длъжността „Главен експерт“ в отдел „Техническа хармонизация – машини, електрическо и електронно оборудване“, основните задължения са:

- Участва в разработването на анализи, информации, рамкови позиции и указания от компетенциите на отдела, които се изготвят и представят във връзка с участието на България в работата на институциите и органите на ЕС. Следи промените в европейското и предлага мерки за осигуряване на тяхното въвеждане и/или прилагане. Участва в изготвянето на проекти на нормативни актове за хармонизиране на българското с европейското законодателство. Изготвя докладни записки и писма, разработва становища и отговори на въпроси, фирми и граждани в рамките на дадените компетенции. Събира данни и оформя справки във връзка с планирането и отчитането на дейността на дирекцията по индикаторите за изпълнение на програмния и ориентиран към резултатите бюджет.

- Минимални и допълнителни изисквания за длъжността „Главен експерт“

- да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър“;
- минимален ранг III младши или професионален опит: 4 години по специалността;
- специалност, по която е придобито образованието: икономика, публична администрация, обществени, технически, математически или естествени науки;
- ползване на английски език;
- добри компютърни умения;
- познаване структурата на институциите и законодателството на ЕС, познаване на необходимите нормативни актове.

4. За длъжността „Главен експерт“ в отдел „Обща координация по въпросите на ЕС“, основни задължения са:

- Участва в подготовката и обобщаването на позиции и други документи, свързани с участието на България в работата на Съвета на ЕС по конкурентоспособност (вътрешен пазар, индустрия, изследвания). Участва в определянето и осъществяването на мерки за изпълнение на задълженията, произтичащи от членството на България по въпроси на вътрешния пазар на ЕС. Участва в изготвянето на проекти на нормативни актове за хармонизиране на българското с европейското законодателство. Участва в междуведомствено съгласуване на проекти на нормативни актове, стратегии и други документи, подготвя становища по точки от дневния ред на заседанията на Министерския съвет. Участва в заседанията на работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС, съгласно разпределението на отговорностите в министерството.

- Минимални и допълнителни изисквания за длъжността „Главен експерт“

- да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър“;
- минимален ранг III младши или професионален опит: 4 години по специалността;
- специалност, по която е придобито образованието: икономика, публична администрация, обществени, технически, математически или естествени науки;

- ползване на английски език;
- добри компютърни умения;
- познаване структурата на институциите и основните принципи на законодателството на ЕС.

- Ние Ви предлагаме:

- Индивидуална основна месечна заплата за длъжността „държавен експерт“, в размер до 819 лв.;
- Индивидуална основна месечна заплата за длъжността „главен експерт“, в размер до 628 лв.
- Индивидуална основна месечна заплата за длъжността „младши експерт“, в размер до 537 лв.
- Личните осигурителни вноски за Държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване на държавните служители са за сметка на държавния бюджет съгласно чл. 6, ал. 5 от КСО;
- Възможност за кариерно развитие;
- Обучение за новоназначени служители, както и обучение за професионално развитие в съответната област;
- Фиксирано работно време от 9.00 ч. до 17.30 ч.
- Добра работна среда;
- Работа в екип;

- Начин на провеждане на конкурса:

- Тест;
- Интервю
- **Необходими документи за кандидатстване:**
- Заявление за участие в конкурс (Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от НПКДС);
- Декларация по чл. 17, ал.2 от НПКДС;
- Копие от документи за придобита образователно-квалификационна степен, допълнителна квалификация, документи за степен на образование или професионална квалификация издадени от други държави се признават след легализирането им от Министерство на образованието, младежта и науката при условия и по ред, определени с наредба на министъра на образованието, младежта и науката;
- Копие от документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит (трудова книжка; и/или служебна книжка; и/или осигурителна книжка; и/или официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина), за длъжността „младши експерт“ не се изискват.

- **Необходимите документи се подават в деловодството на министерството на икономиката, енергетиката и туризма в сградата на ул. „Леже“ №4.** Документите се приемат всеки работен ден от 10.00ч. до 12.00 ч. и от 14.00 ч. до 17.00 ч. от служител на дирекция „Човешки ресурси и организационно развитие“.

- **Срок за подаване на необходимите документи:** до 10 – тия работен ден, от публикуване на обявата за конкурса.

- Своденията във връзка с конкурса ще се обявяват на информационните табла във фоайетата на сградите на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма – ул. „Славянска“ № 8, ул. „Леже“ № 4 и ул. „Триадича“ № 8.

- Информацията за конкурса е публикувана и на Интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма: www.m.govt.bg

- Съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители, подаването на документи за кандидатстване в обявения конкурс се извършва лично от всеки кандидат или чрез пълномощник.

ОБЩИНА – ПЛЕВЕН

На основание чл.21, ал.1, т.8 ЗМСМА и чл.3, ал.2 изр. 2 и ал.3, т.2, чл.4, ал.2, чл.5, ал.2, чл.26, ал.1 и 2 и чл.31, вр. чл.32, ал.3, т.1 от ЗПСК и решение № 1066 от 30.09.2010 год. на Общински съвет Плевен, открива процедура по приватизация чрез публичен търг с явно наддаване на общински недвижим имот:

1. Незастроен урегулиран поземлен имот с идентификатор 56722.655.4 с площ 8 270 кв.м – УПИ I, кв.700, отреден “за обществено обслужване и производствено-складови дейности”, находящ се в гр. Плевен, ж.к. “Сторгозия”.

Пълният текст на решението е публикувано в “Държавен вестник” брой № 84 от 26.10.2010 год. и на сайта на Община – Плевен – www.pleven.bg.

ОБЩИНА - ПЛЕВЕН

На основание Решение № 1070 от 30.09.2010 г. на Общински съвет – Плевен,

ОБЯВЯВА:

Нов публичен търг с явно наддаване за продажба на общинското участие в търговско дружество “ДКЦ-Плевен” ЕООД - гр. Плевен, по реда на Наредбата за търговете и конкурсите при начална тръжна цена в размер на 700 000 лв. и стъпка на наддаване 50 000 лв. при следните условия:

1.Тръжна документация за участие се получава в Център за административно обслужване на Община Плевен, пл. “Възраждане” № 4 срещу документ за платена такса в размер на 240 лева с ДДС или с платежно нареждане по сметка IBAN BG31 UNCR 9660 3311 9710 16, BIC UNCRBGSF, Код на плащане 44 7000 в УниКредит Булбанк, клон - гр.Плевен, всеки работен ден до 16.30 часа, в срок до 15.11.2010 год.

2.Предложения за допускане и участие в търга да се подават в запечатан непрозрачен плик в Център за административно обслужване на Община Плевен, в срок до 17.30 часа до 22.11.2010 год.

3.В срок до 29.11.2010 год., допуснатите до участие в търга кандидати могат да получат информационен меморандум в Център за административно обслужване на Общината, за което им се издава сертификат за регистрация.

4.Определя депозит за участие в търга в размер на 70 000 лв. и краен срок за внасянето му до 16 часа до 03.12.2010 год., чрез превод по банкова сметка, посочена в тръжната документация.

5.В срок до 17.30 часа на 03.12.2010 год., кандидатите получили сертификат за регистрация могат да подават предложения за участие в търга, събвържащи документите посочени в тръжната документация.

6.Тързът да се проведе от 10.00 часа на 06.12.2010 год. в Актовата зала на Община Плевен на I етаж, пл. “Възраждане” № 2, гр. Плевен.

За допълнителна информация: Община Плевен, стая № 8, отдел “ОПКП”, тел./факс 064/881 296

Пълният текст на решението е публикувано в “Държавен вестник” брой № 84 от 26.10.2010 год. и на сайта на Община – Плевен – www.pleven.bg.

Управляващо дружество „ДСК Управление на активи“ АД уведомява всички заинтересовани, на основание чл.191 от ЗППЦК, че е представило на Комисията за финансов надзор, тримесечни отчети към 30.09.2010 г. на управляваните от него договорни фондове – „ДСК Стандарт“, „ДСК Баланс“, „ДСК Растеж“, „ДСК Имоти“ и „ДСК Евро Актив“. Желаетелите могат да се запознаят с отчетите на интернет страницата: www.dskat.bg и на адрес: гр.София, ул. „Цар Калоян“ №1, ет. 4, всеки работен ден от 9 ч. до 17 ч.

“РУЕН ХОЛДИНГ” АД, гр. Кюстендил, уведомява, че е публикувал на 28.10.2010 година в Комисията за финансов надзор и “БФБ-София” АД Неконсолидирания финансов отчет на дружеството за трето тримесечие на 2010 година.

Желаетелите могат да се запознаят с отчетите в седалището на дружеството, гр.Кюстендил, ул. “Оборище” 5, всеки работен ден от 9 до 17 часа”.

ОБЩИНА - ПЛЕВЕН

на основание Решения № 1061, № 1062, № 1063, № 1067 и № 1068 от 30.09.2010 год. на Общински съвет – Плевен,

ОБЯВЯВА

ПУБЛИЧНИ ТЪРГОВЕ С ЯВНО НАДДАВАНЕ за продажба на следните общински имоти:

№	ОБЕКТИ	Начална тръжна цена /лв./ без ДДС	Стъпка на наддаване /лв./	Депозит за участие /лв./	Срок за закупуване документация и цена /до/лв./ с ДДС	Срок за подаване на предложения /до/	Дата и час на провеждане
1.	Фурна и дворно място от 205 м ² пар. II-199, кв.75 с. Десевица	13 500	600	1 350	I търг 22.11.10 г. 120 лв.	25.11.10 г.	29.11.10 г. 10,00 часа
					II търг 20.12.10 г. 120 лв.		
2.	Незавършен обект сграда със застр. пл. 834,80 кв.м., УПИ V, кв. 41 с. Коиловци	133 000	5 000	13 300	I търг 23.11.10 г. 180 лв.	29.11.10 г.	01.12.10 г. 10,00 часа
					II търг 23.12.10 г. 180 лв.		
3.	Сграда-клуб с уг. 56722.655.104.35 застр. пл. 56 кв.м. ж.к.Сторгозия до бл.12 УПИ IV, кв. 711	36 500	2 000	3 650	I търг 23.11.10 г. 120 лв.	29.11.10 г.	01.12.10 г. 13,30 часа
					II търг 23.12.10 г. 120 лв.		
4.	Сгр. за търговия с уг. 56722.659.164.6 застр. пл. 62 кв.м. ул.Т. Табаков №11 УПИ I, кв. 400	39 000	2 000	3 900	I търг 26.11.10 г. 120 лв.	01.12.10 г.	06.12.10 г. 10,00 часа
					II търг 27.12.10 г. 120 лв.		
5.	Дворно място 1000 кв.м. и 2/3 уг. ч. от фурна с обща застр. пл. 231 кв. м. + навес и тоал. УПИ IV, кв. 51 с. Коиловци	25 500	2 000	2 550	I търг 26.11.10 г. 120 лв.	01.12.10 г.	06.12.10 г. 13,30 часа
					II търг 27.12.10 г. 120 лв.		

Тръжни документация за участие се закупуват от център за административно обслужване на Община Плевен всеки работен ден до 16.30 ч., до посочените срокове за закупуване.

Депозитите за участие се внасят по банкова сметка IBAN BG43 UNCR 9660 3311 9710 10, BIC UNCRBGSF в УниКредит Булбанк, клон Плевен.

За справки: Община Плевен, стая № 8, тел. 881 296;

Пълният текст на посочените решения са публикувани в “Държавен вестник” брой № 84 от 26.10.2010 год. и на сайта на Община – Плевен

- www.pleven.bg.

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Срок за подаване на заявките:
до 11 ч. в деня преди публикация

Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Показани за обществени поръчки, Търгови предложения Изменения по наредби, Процедури по приватизация, Уведомления и други обяви от частната и държавната сфера

За допълнителна информация и заявки:
тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Без розови очила за розите

С 20-30% по-високите изкупни цени на караха производителите да се преориентират към отглеждането на биопродукция

► Брането на рози е трудоемко, защото се извършва само ръчно. Берачите получават по 0.50-0.60 лв. за всеки килограм розов цвят

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

3-3.5

► т цвят са нужни за производството на 1 кг розово масло. За 1 кг лавандула са нужни 70-80 кг цвят

4500

► EUR е международната цена на розовото масло, а вътрешната - 4000 EUR, по данни на Института по розата и етеричномаслените култури. Изкупната цена на розовия цвят през 2010 г. е била 1.30 лв./кг.

Швейцария си има часовници и шоколад, Франция - Айфелова кула, Холандия - лалета, Австрия - Моцарт, а България - розово масло и кисело мляко. Страната ни обаче не е чак толкова добре позната по света с двете си уж запазни марки, колкото си мислим. Последното доказателство беше българо-китайският бизнес форум от преди няколко седмици, на който чуждестранните предприемачи коментираха, че харесват продуктите, но препоръчват по-широката и масирана реклама, за да има и по-голямо търсене.

Да си го кажем направо

Да, може би в Япония знаят за българския йогурт, а във Франция някои от специалистите в сферата на парфюмерията със сигурност ще каже добра дума за българската роза и качествата ѝ. Към момента обаче фактът е, че визитната ни картичка по света е футбо-

листът Димитър Бербагов. Преди време тази функция изпълняваха не розите, а друг футболист - Христо Стоичков. Сега звездата на Стоичков залезе, а след време това неминуемо ще се случи и с Бербагов, затова може би е хубаво, ако България максимално използва всичките си козове и отличителни характеристики. И ако за млякото се правят опити за въвеждане на стандарти, законът за розопроизводството отлежава вече 7-8 години, коментират производителите. Те се оплакват и от липса на стимули за специфичния сектор, с който уж се представяме пред света, включително за наемане на работна ръка за месеците, когато се прибира розовият цвят. А иначе политиките много обичат да се снимат с розоберачки или девойки с кошници с рози по българските щандове на различни изложения, коментират производителите.

” Основният конкурент на розата в момента е лавандулата, която се отглежда по-лесно, няма толкова ръчен труд за прибирането на реколтата и в същото се използва по-масово в козметиката в сравнение с розовото масло

► Филип Лисичаров, управител на „Еньо Бончев Продакшън“

Накратко Къде живее розата?

► Центърът на розопроизводството в България е Розовата долина, която включва Карловската и Казанлъшката котловина. Производството е концентрирано около „трите К“ - Казанлък, Карлово и Калояново.

► Обособени са розопроизводителни райони - Казанлъшки, Карловски, Стрелчански, Зелениковски и Чирпански.

Ще изсъхне ли розата?

С нарастването на цените на други етеричномаслени култури или по-лесното им отглеждане вече има пренасочване към тях за сметка на розите. „Основният конкурент на розата в момента е лавандулата, която се отглежда по-лесно, няма толкова ръчен труд за прибирането на реколтата и в същото се използва по-масово в козметиката в сравнение с розовото масло”, коментира за в. „Пари” Филип Лисичаров, управител на „Еньо Бончев Продакшън”. Покрай кризата производителите допълнително намаляха, казват и от Института по розата и етеричномаслените култури. Все пак обаче представители на компаниите, които работят в специфичния сегмент, са категорични, че розата няма да стане изчезващ вид, тъй като българското розово масло има утвърдени пазари. В момента засетите с рози площи в страната са

► Първите данни за отглеждане на рози в България са още от 1712 г. в землището на с. Войнягово, Карловско.

► Площите, засети с маслодайна роза в България, са 32 345 дка по данни на дирекция „Агростатистика” в МЗХ. През 2008 г. произведеният цвят е малко над 7837 т, а през 2009 г. - 7677 т.

► Обемът на реколтата от розов цвят силно варира от година на година в зависимост от климатичните условия, което оказва влияние върху полученото количество розово

масло. По индикативни данни за последните години се произвежда около 1500-2000 кг розово масло, около 1000 кг розов конкрет и 100-200 т розова вода, казват от Института по розата и етеричномаслените култури (ИРЕМК).

► Розовото масло се изнася основно за Франция, САЩ и Япония, розовата вода - за арабските страни, казват от института. Основният ни конкурент е Турция, но според експертите качествата на техните рози са по-ниски.

над 32 хил. дка, като добивът на розово масло е около 1.5-2 т годишно. Около 90% от продуктите са предназначени за износ, основно за Франция, САЩ, Япония, Мароко, Иран и др.

Биостимули

По пазарни данни изкупната цена на розовия цвят е от 1.30 до 1.50 лв., като само за ръчния труд, свързан с брането, се заплаща около 0.50-0.60 лв./кг, което значително свива приходите на производителите. Изкупните цени на розовото масло пък са около 4000-4500 EUR/кг. „Цените на луксозната козметика, в която се използва и розовото масло, спаднаха заради кризата, а това по веригата доведе и до по-ниски приходи за производителите”, коментира Лисичаров.

За да си гарантират високи приходи, от няколко години фирмите вече се преориентират към биопроизводството. „Увеличеното търсене на биопродукти е световна тенденция. Спе-

циално по отношение на розовото и другите етерични масла изискванията непрекъснато се повишават, тъй като все пак се използват в парфюмерията и козметиката. С други думи - пазарната ситуация го налага, търсене има, а не на последно място цената на биопродукта розово масло е с 20-30% по-висока, затова и в бъдеще биопроизводството на рози и розово масло ще се увеличава”, коментира за в. „Пари” Веселина Зумпалова-Ралчева, председател на Българската асоциация на производителите на биопродукти (БА-ПБ). Към момента фирмите, които са сертифицирани като биопроизводители, са 4-5, което от гледна точка на пазарното проникване е значителен резултат, казват от БАПБ. На практика това са и големите фирми, на които по пазарни данни се пада около 80% от производството на розово масло в България.

Все пак цената не е най-значимият фактор в сфера-

та на розопроизводството, смята Лисичаров. Според него важното е да произведем качествен продукт, да имаш стабилни връзки с контрагент и да можеш да му гарантираш всяка година доставка на определени количества, без да снижаваш качеството. В оптималния случай това означава, че производителът ще може да се договори за по-добра цена от средната за пазара.

Да погледнем в бъдещето

Производителите на рози настояват за последователна политика на популяризиране на България като страна на розите, а не само по време на розобер. Доводите им са, че така не само се работи за запазената марка на страната, но и ще се подпомогне развитието на други браншове, като например туризма. Към момента „по пътя на розите” спорадично тръгват групи от Япония и Франция например.

Използването на самият краен продукт също може да бъде разнообразно, за да стане по-атрактивно за крайните потребители. Например може да се измислят цигари с аромат на рози, както има такива с ментол, казва Лисичаров. Той разказва, че преди време например в Япония много популярни стават капсули с розово масло, които се приемат като лекарство. Към момента домакинствата потребяват основно розова вода или продукти с розово масло, като ароматизирани възглавнички и свещи, ароматизатори срещу молци и т. н.

Дарина Черкезова

ПАРИ И РАБОТА

Нова сграда

Кампус в морето

От 2014 г. New York University-Abu Dhabi ще бъде разположен на изграждащия се в момента изкуствен остров Saadiyat. Университетските помещения ще разделят култур-

ния квартал на острова (Marina District) заедно с бъдещия Лувър и музея Гугенхайм. Дотогава учебното заведение ще се помещава във временния кампус, разположен в центъра на Абу Даби. Двете триетажни компактни сгради разпола-

Полетът на западните

Абу Даби и Сингапур привличат студенти с държавно финансиране на

През последното десетилетие няколко световни университета решително се насочиха извън границите на собствените си страни. Първият пример беше френският институт INSEAD, който през 2000 г. заработи в Сингапур, а 10 години по-късно и в Абу Даби. От огромния студентски потенциал решиха да се възползват и две американски учебни заведения - елитните Йейлски и Нюйоркски университет. Те също откриха свои кампуси на изток. Историята им е знак за това как световните вузове ще се разрастват все повече на изток, а образователните политики ще стават все по-глобални. Тази тенденция разкрива и една интересна система на партньорски обмен: вузовете от развитите страни търсят богати съмишленици, които да платят процеса по привличане на талантливи студенти и развиване на научна дейност; вузовете от развиващите се държави пък са готови да платят щедро, за да имат ценното научно ноу-хау.

Марина Узунова
marina.uzunova@pari.bg

глобално висше учебно заведение от тип университетска мрежа. Наричат го New York University-Abu Dhabi (NYUAD). Пет години по-късно проектът е факт, а този месец взът прие първия си клас от 150 студенти (87 мъже и 63 жени) от общо 39 държави.

Елитен вуз

Първата особеност на новия вуз е неговата ексклузивност. Броят на одобрените кандидати е значително по-нисък както от този в Харвард и Йейл, така и в самия Нюйоркски университет (около 30%). През първата си година NYUAD е приел едва 2.1% от общо 9048 кандидати. Процентът на доходността му (броят на одобрените кандидати, приели поканата да се обучават в заведението) също надминава този на Харвард и е двойно по-висок от този на Нюйоркския университет (34.6%). Общо 79.37% от приетите в NYUAD са приели предложението. За сравнение - само 39 не са избрали новия университет.

Добрите показатели се обясняват с щедрите условия, които вузът предлага на студентите си. От една страна, това е качеството на обучението и дипломата. Въпреки че New York University-Abu Dhabi е "кампус" на NYU, по същество той е напълно самостоятелен университет. Това означава, че когато завършат, студентите ще получат сертификати, на които ще пише "New York University-Abu Dhabi". NYUAD и NYU са гръбнакът на глобалната университетска мрежа, която Абу Даби се опитва да изгради. Идеята е студентите да могат свободно да се придвижват между международните "клонове" на NYU в Ню Йорк, Акра, Буенос Айрес, Флоренция, Лондон, Прага, Шанхай и Абу Даби. Разликата между New York University-Abu Dhabi и NYU е и структурна. Нюйоркският университет е голям изследователски център, докато източният му партньор е малък университет от традиционния американски тип "liberal arts" (свободни науки). Обикновено тези институции предлагат 4-годишно обучение в областта на хуманитаристиката, чуждите езици, социалните и естествените науки.

Въпрос на пари

Другата - може би най-важна разлика е във финансирането. NYU разчита

► Кампусът на New York University-Abu Dhabi ще бъде разположен на строящия се

на приходите от учебните такси, които плащат студентите. Разходите на New York University-Abu Dhabi за строителство, развитие и оперативни дейности се поемат изцяло от правителството

на Абу Даби. Годишната стойност на обучението в луксозния университет е доста солена - 62 454 USD, или около 17% над необходимото за Нюйоркския университет (53 589 USD). NYUAD обаче обе-

щава, че всеки студент, който докаже, че има нужда от финансова помощ за покриване на учебната си такса и разходите за подслон, храна и пътуване, ще я получи. Финансирането е организирано изцяло на

► Най-скъпите колежи и университети в САЩ

Сегашна позиция	Предшна позиция	Колеж/университет	Общи разходи* (USD)	Годишна такса	Поскъпване спрямо 2009/10	Известни възпитаници
1	1	Sarah Lawrence College	56420	42600	3.7%	Йоко Оно, Теа Леони, Джулиана Маргулис, Адам Голдбърг, Дж. Дж. Абрамс
2	2	New York University	53589	40082	3.1%	Алън Грийнспан, Мартин Скорсезе, Фридрих Хайек, Том Форд, Уди Алън, Анджелина Джоли
3	11	Wesleyan University	53406	41814	5%	Майкъл Бей, Хърб Келхър (изп. директор Southwest Airlines)
4	9	Harvey Mudd College	53331	40133	4.5%	Майкъл Уилсън (продуцент на "Джеймс Бонд"), Ерик Ким (маркетинг директор Intel)
5	4	Bates College	53300	41120	3.9%	Дейвид Сноу (изп. директор Medco)
6	6	Johns Hopkins University	53190	40680	3.9%	Майкъл Блумбърг, Тимъти Гайтър, Самюел Палмасано (изп. директор IBM), Удроу Уилсън
7	8	Connecticut College	53110	43990	3.9%	Тим Армстронг (изп. директор AOL), Джоан Ривърс
8	12	Claremont McKenna College	52995	39995	4.3%	Майкъл Арингтън (изп. директор Techcrunch), Робърт Накасоне (изп. директор Toys "R" Us), Пол Брикман
9	3	The George Washington University	52980	42860	2.4%	Колин Пауъл, Жаклин Кенеди Онасис, Джон Хувър, Боб Удуърд (аферата "Уотъргейт")
10	23	Scripps College	52686	40236	4.7%	Серена Алтул (тв журналист), Алисън Саар (скулптор и артист)

* Учебна такса, подслон и храна

По-скъпите

Учебните такси в обществените вузове растат все по-бързо

За разлика от миналата година стоте най-скъпи американски колежа през 2010/2011 г. са изцяло частни институции. Това показва годишната класация на специализирания сайт CampusGrotto. Въпреки че обществените учебни заведения в САЩ като цяло са по-достъпни, тенденцията показва, че те са поскъпнали рязко през последните 10 години. От учебната 2000/2001 до 2009/2010 г. разходите за обучение в публични колежи, които предлагат традиционни 4-годишни образователни програми, са скочили с 46.1%. За сравнение при частните

гат с обичайните образователни условия, като библиотека, аудитории, семинарни помещения, интернет клубове, книжарница, здравен център и др. За пълното удобство на местните студенти обаче са отделени и няколко стаи за молитви.

Число**2.1**

▶ процента от канцугатиме за New York University - Abu Dhabi биват одобрени

Партньорство**Сингапурско привличане**

Освен с първия чуждестранен кампус на американския елитен университет Йейл Сингапур е партньор и на няколко други образователни центъра. Именно островната страна

беше дестинацията на първото излизане извън родния Кеймбридж на Масачузетския технологичен институт (MIT). През 2006 г. сингапурското правителство отпусна 48 млн. USD за насърчаване на т. нар. Singapore-MIT Alliance, включваща MIT и мест-

ните National University of Singapore (NUS) и Nanyang Technological University (NTU). От 2004 г. датира и съвместният медицински университет между NUS и Duke University. Новото Graduate Medical School беше първото следдипломно висше

учебно заведение по медицина в Сингапур. Тази година стана ясно, че Imperial College London също ще се възползва от богатата на средства и амбициозни студенти страна. Когато бъде завършен, новият проект с NTU ще обучава над 750 медици.

УНИВЕРСИТЕТИ НА ИЗТОК

ЕЛИТНИ СВЕТОВНИ ВУЗОВЕ**В момента изкуствен остров Saadiyat (виж горе)**

принципа на стипендиите, като идеята е да се избегне дълговото издържане. Според модела, кандидатствайки за прием, всеки студент автоматично кандидатства и за финансова помощ по академични

постижения, като молбите се разглеждат индивидуално. Т. е. в зависимост от постиженията си студентите получават различно финансиране. Освен това всеки има правото да подаде документи за полу-

чаването на финансова помощ според нуждата. Разглеждането на молбите отново е индивидуално, а университетът се ангажира да покрие разликата между пълната такса и паричните възможности

на студента и неговото семейство.

Йейл и Сингапур

NYU е първата голяма американска образователна или културна институция, която навлиза в Абу Даби. Това обаче скоро ще се промени. През следващите години предстои откриването на клонове на музеите Гугенхайм и Лувъра. Паралелно с Нюйоркския университет пък през 2007 г. Йейл беше вторият влиятелен университет, преговарящ за присъствие в обединените емирства.

Причината за неуспешния изход на разговорите беше американската страна. Елитното заведение отказа да участва в чуждестранно партньорство, при което студентите ще получават диплома със знака на Йейл. Това разминаване в ценностите бетонира позицията на NYU

53.59

▶ хил. USD, или около 17% повече от New York University-Abu Dhabi, излиза за обучението в Нюйоркския университет

62.45

▶ хил. USD е годишната стойност на обучението в университета New York University-Abu Dhabi

като големия печеливш от "арабските преговори" и насочи Йейл още повече на изток - към Сингапур.

Заедно с един от световните лидери в предоставянето на технологично образование The National University of Singapore (NUS) през 2013 г. Йейл ще открие Yale-NUS College (YNUS). Университетът ще е по модела на NYUAD - liberal arts, а Йейл отново няма да плаща за разходите на институцията, тъй като сингапурското правителство ще поеме цялата издръжка.

Около 100 йейлски професори ще трябва да

прелетят океана, за да обучават предвидените над 1000 студенти.

В резултат американският вуз ще държи 1/2 от местата в борда на директорите. Приликите с пропуснатата в Абу Даби възможност са много. Разликата обаче е една и много съществена - дипломите на Yale-NUS College ще се присъждат не от Йейл, а от National University of Singapore. Това е отстъпка, каквато арабското емирство отказа да толерира и в крайна сметка си осигури нюйоркски сертификати.

Марина Узунова

КОЛЕЖИ В САЩ ТАЗИ ГОДИНА СА ЧАСТНИ

ръстът е бил 30.8%.

Разрастване се клуб

Общите разходи, по които се изготвя поддръждането, включва учебните такси и сумите за подслон и храна. Тази година броят на коледжките, обучението в които надвишава прага от 50 хил. USD, се е увеличил до 82 срещу едва 34 през 2009/2010 г. Поскъпването при учебните такси също е драстично. Вече 43 институции прибират над 40 хил. USD срещу 11 хил. USD година по-рано.

Таксу

Подобни са резултатите и от последното проучване на неправителствената американска организация College

Board Trends in College Pricing 2010. Според него през тази учебна година средните общи разходи на частните 4-годишни колежи са 36 993 USD (срещу 16 140 USD за обществените). От тях 74% са за учебните такси - 27 293 USD, а останалите са за подслон и храна.

Учебните такси са най-голямото разходно перо за бъдещите студенти. При частните средният годишен ръст за периода 1980-1990 г. е бил 5.1%, през 1990-2000 г. - 2.6%, а през последното десетилетие - 3%. Значително по-високи са стойностите при обществените учебни заведения - съответно 4.2, 3.3 и 5.6%. И то при приспадане на инфлационния ефект.

Намаления

Истината обаче е, че общите разходи не са реалните цени, които студентите плащат за обучението си. За да се достигне до нетните стойности, трябва да се приспадат стипендиите и помощите, от които много обучаващи се се възползват.

Така по данните на College Board средните разходи за учебни такси през 2010/2011 г. спадат от 27 290 на 11 320 USD, а общите - от 36 990 на 21 020 USD. За щастие много колежи вече предлагат щедри, а при определени условия дори пълни стипендии. Кое то прави най-скъпите университети сравнително евтини за най-добрите студенти.

Марина Узунова

ACCESS MBA Tour

Разкрий нови перспективи!

ONE-TO-ONE MBA СЪБИТИЕ
СОФИЯ, 20 Ноември

Разширете своите хоризонти и постигнете високо професионално ниво с най-елитната бизнес степен в света - MBA. Срещнете се с най-добрите бизнес университети, One-to-One

- Персонализирани срещи и колективни дискусии с най-високооценените MBA програми
- Интерактивни дискусийни панели, включващи представители на университетите
- Индивидуални MBA и GMAT консултации
- Безплатно ACCESS MBA ръководство за 2010 година с включена информация за MBA и Магистратура.

Регистрирайте се за участие www.accessmba.com

Интересувате ли се също и от Магистратура?
Можете да получите информация за Международни Магистърски програми и да посетите в същия ден Access Masters събитието, което ще се проведе по същото време.

www.accessmasterstour.com

jobs.bg
кабинет.бг
econ.bg
pari.bg
GlobeTravel.com
Diploma.bg
JambType.com
Travel.com
HELPOS.com

Българите остават лоялни

Потребителите се обръщат за финансов съвет първо към семейството и приятели

Българите искат съвети по финансови въпроси основно от семейството си, а банките и финансовите съветници остават на второ място. Това показва изследване на международната компания за анализи Synovate. Докладът е за тенденциите в банковия сектор в 30 страни от Централна и Източна Европа и Близкия изток (ЦИЕБИ). Проучването е проведено от октомври до средата на декември 2009 г. и покрива

Пламен Димитров
plamen.dimitrov@pari.bg

за лоялността на клиентите има персоналът в клоновете. Следват лихвените проценти и таксите, заемите, клоновете, кредитните и дебитните карти и спестовните влогове.

Трудностите не са отминали

Изгледите на хората за близкото бъдеще се различават коренно. В Унгария, Чехия, България, Турция, Гърция и Румъния потребителите очакват финансовите им затруднения да продължат поне още 6-12 месеца, докато хората в останалите страни са настроени оптимистично или предпазливо оптимистично. Около 20% от българските потребители очакват влошаване на личната си финансова ситуация през идната година. Ако това стане факт, българите са посочили, че ще се справят със затрудненото финансово положение, като увеличат приходите си чрез търсене на нова работа. Вариантите за увеличаване на доходите според тях са няколко: ще работят по-усърдно, ще си намерят втора работа, ще потърсят работа в чужбина. От друга страна, ще намалят разходите си и ще се стремят към по-икономичен начин на живот.

Затягане на колани

Сегашните трудни икономически условия са оказали негативно влияние върху в България (както и в повечето страни от ЦИЕБИ). И бъдещето обаче не е особено розово, тъй като повечето потребители на финансови услуги очакват трудностите да продължат в бъдеще. Около 59% от българите заявяват, че личната им финансова ситуация се е влошила през изминалата година. Финансовата несигурност се усеща най-силно в Русия, Унгария, България,

Турция и Украйна.

Кой е виновен

В болшинството от страните от ЦИЕБИ мненията и вярата в банковия сектор и конкретно в западните банкови системи са били засегнати негативно след финансовата криза. В България местните и международните банкови системи се оценяват наравно. Около две трети от българите вярват, че причината за лошите икономически условия е в липсата на регулации и правителствен надзор в развиващите се страни. Само половината отдават ситуацията на "алчност" на западните финансови институции.

Огромното мнозинство (над 90% от хората) смятат, че кризата оказва и ще продължи да оказва влияние върху икономиката и местния банков сектор. Само 25% от жителите в тези страни подкрепят отпускането на финансовата подкрепа за банковия сектор от страна на правителството, ако се наложи. Причината е, че хората

„Банките трябва да направят повече, за да се свържат с клиентите си на личностно ниво, съветват от Synovate

не одобряват парите на данъкоплатците да се изразходват за спасяването на частни компании.

Според Synovate, тъй като хората се обръщат за съвет най-вече към "вътрешния" си кръг от познати, банките трябва да направят повече, за да се свържат с клиентите си на личностно ниво. А не да гледат да са по-ефективни, що се касае до транзакциите. Лоялността към банките в България остава висока, което е сигнал, че те нямат желание да сменят финансиращата ги институция. Причината според доклада е, че защото те не виждат по-добри алтернативи при сегашните икономически условия.

Връзката между клиентите и техните банки не е по-различна при криза и в по-добрите икономически времена. Потребителите продължават да очакват финансовите институции да отговорят на рационалните им нагласи, както и да успеят да им осигурят приемливо качество на обслужването. ■

„Огромното мнозинство, над 90% от хората, в Централна и Източна Европа и Близкия изток смятат, че кризата оказва и ще продължи да оказва влияние върху икономиката и местния банков сектор

29 международни и 211 местни банки.

Доверуемто

Когато са им нужни финансови съвети, 48% от българите биха се обърнали първо към семейството си, а 19% - към приятели. Близко 18% първо биха поискали съвет от собствената си банка, 6% от специалист, а 5% най-напред биха провели собствено проучване през интернет. Едва 1% биха се доверили на медиите като първи източник на съвети.

Лоялност с граници

Въпреки че някои клиенти не одобряват особено банковия сектор, общата потребителска лоялност е доста висока. Най-висока е в Русия и страните от Персийския залив и най-ниска в Словакия. Само 16% от банковите потребители в България (цифра, сходна с останалите страни от ЦИЕБИ) имат слаба връзка с банката си. А голяма част от тях дори вече обмислят да я сменят. На ниво управление на качеството на бизнес процесите в повечето страни от ЦИЕБИ най-голямо значение за лоялността на клиентите имат лихвените проценти и таксите. В същото време в Гърция, Сърбия, ОАЕ и Словакия най-голямо значение имат валутните и спестовните влогове. България е единственото изключение, където най-голямо значение

„За българите от ключово значение при избора на банка е отношението на служителите в клоновете

КЪМ БАНКИТЕ СИ

Индекс на клиентската лоялност към българските банки

Средно за България	67.2
Уникредит Булбанк	72.5
ОББ	68.7
Сосиете Женерал Експресбанк	67.1
Първа инвестиционна банка	66.9
Райфайзен банк	65.6
Централна кооперативна банка	64.1
ДСК	63.6
Пощенска банка	63.3

Разпознаваемост на банките в България

ДСК	28	76.3
ОББ	16.7	56.8
Райфайзен банк	11.7	45.9
Уникредит Булбанк	10.2	40
Пощенска банка	9.2	49.4
Първа инвестиционна банка	6.5	29.8
Сосиете Женерал Експресбанк	4.2	18.1
Прокредит Банк	3	14.9
Централна кооперативна банка	2.6	14.2
Алианц Банк	1.8	9.4
Алфа Банк	1.8	8.3
Банка Пиреос	1.2	8.6
Общинска банка	1.1	10.1

■ Спомената първа
■ Спомената без помощ

Индекс на клиентската лоялност към банките в страните от ЦИЕБИ

Саудитска Арабия	81.6
ОАЕ	81.2
Русия	78
Румъния	71.8
Турция	70.9
Унгария	70.2
Гърция	68.9
Украйна	68.7
България	67.2
Полша	66.9
Чехия	66.4
Сърбия	65.8
Словакия	62.5

Ако от небето ви падне 1 млн. EUR, какво бихте направили

Ще си купя жилище	36
Ще си купя вила или второ жилище	8
Ще купя жилище за децата	7
Ще инвестирам в недвижим имот в държавата, в която живея	6
Ще инвестирам в недвижим имот в чужбина	4
Ще създам собствена компания	14
Ще вложа част от парите в банков депозит	3
Ще инвестирам във взаимен фонд	1
Ще заведа семейството си на мечтаната почивка	8
Ще си купя колата, за която винаги съм мечтал	3
Ще си купя стоки, които преди не съм можел да си позволя	3
Ще подпомогна децата си финансово	8
Други – ще дам пари за благотворителност, опазване на околната среда и други	6

Източник: Synovate, октомври-декември 2009 г.

Банки с най-голяма клиентска лоялност в страните от ЦИЕБИ

Страна	№1	№2
Русия	Raiffeisen Bank	Sberbank
Украйна	Raiffeisen Bank	Privat Bank
Полша	Bank Zachodni WBK	PKO BP SA
Чехия	Stavební spořitelna ČS (Buřinka)	ČMSS (Liška)
Словакия	Tatra Banka	CSOB
Унгария	Unicredit Bank	CIB
Сърбия	Vojvodjanska banka – NBG	Banca Intesa
Гърция	Postal Savings Bank	Piraeus Bank
Румъния	CEC	ING Bank
България	Уникредит Булбанк	ОББ
Турция	Türkiye İş Bankası	Ziraat Bankası
Саудитска Арабия	Sambra	Al Rajhi
ОАЕ	Abu Dhabi Islamic Bank	Dubai Islamic Bank

ДСК, ОББ и Райфайзенбанк са най-разпознаваеми

Честност и коректност хората асоциират с Уникредит Булбанк, Сосиете Женерал Експресбанк, Алианц Банк, Прокредит банк и Банка Пиреос, показва проучване на Synovate

Банка ДСК е с 22.2% клиентски дял, следвана от ОББ с 16.2% и на трето място е Райфайзенбанк (13%). Това показва анализът на Synovate за влиянието на

бранда върху клиентите. За разлика от тези три банки останалите по-малки играчи на пазара срещат сериозни предизвикателства по отношение на това дали са разпознаваеми. От проучването става ясно, че ако бъдат запитани коя е първата банка, за която се сещат, когато бъдат запитани, 28% от българите отговарят: "Банка ДСК". Най-малко българи се сещат за Общинска банка. На 1.8% от хората спонтанно им изниква името на Алианц Банк и Алфа Банк, докато

1.2% се сещат за Банка Пиреос България, а едва 1.1% за Общинска банка.

ДСК и ОББ са на първо място по разпознаваемост поради националното си покритие, широката клонова мрежа, многото банкомати, които са разположени на удобни и комуникативни места. АТМ устройствата им са добре функциониращи. Не на последно място в очите на българите двете банки са стабилни, технологично са добре развити. Имат репутация, че предлагат качествени услуги,

както и учтив и готов да помогне с консултации и напътствия персонал. Райфайзенбанк и Уникредит Булбанк споделят подобен образ, що се отнася до гъвкавост и адаптивност към нуждите на потребителите. Тези две банки се разглеждат и като институции, които предлагат по-бързи услуги за телефонно и интернет банкиране, както и липсата на скрити такси при ползването на различни продукти и услуги. В същото време Уникредит Булбанк, Райфайзенбанк,

Сосиете Женерал Експресбанк, Алианц Банк България, Прокредит банк и Банка Пиреос България най-често се асоциират с честност и яснота на предоставената от тях информация, леснота при ползване на предлаганите услуги и международно присъствие. Поради настоящото недоверие в западните финансови институции обаче авторите на изследването смятат, че сега не е добър момент местните банки да рекламират връзките си със западните банки майки. □

Приятел за еднократна употреба

Услугата за почасово наемане на приятели се предлага във все повече страни

„Здравей, аз съм Джени. Радвам се да се запознаем.“ Така започва едно приятелство, което трае час, два или колкото си решил да похарчиш за него. „Преместих се от Лос Анжелис в Ню Йорк преди година и реших, че това ще е добър начин да намеря приятели“, разказва тя пред BBC. Джени Там е един от хилядите приятели, които можеш да си наемеш чрез Rentafriend.com.

Крис Бартън често ползва услугите на сайта. Живее в Лас Вегас, но непрекъснато пътува по работа. „Не ми липсат приятели, но когато отивам на ново място, искам някой, който познава мястото, да ме разведе,“ казва Бартън. „Много от приятелите ми във Вегас работят в казино и като се прибера, са на работа. Аз съм социален тип и не обичам да излизам на вечеря или да ходя на кино сам“, обяснява той. Затова предпочита да влезе в сайта и да си избере някого за компания.

Човекът за наемните приятели

Много от нас искат да излизат и да общуват с други хора, но в днешно време стана по-трудно да срещаш нови хора, казва Скот Розенбаум, основател на Rent-a-friend. Той черпи идеята за своя бизнес от подобни сайтове в Азия, където можеш да наемеш някого да те придружи на служебно или семейно събитие. За бизнеса си в САЩ обаче Розенбаум решава да заложи повече на приятелството и създаването на социални контакти, като се възползва от това, че днес хората по-често живеят далеч от родните си места, работят много и така им остава малко време за нови запознанства. Той твърди, че не става въпрос за сайта за запознанства или компанията услуги.

След САЩ и Канада Rentafriend навлиза в Китай, Чили, Израел, Индия, Великобритания и Италия. Около 285 хил. души се предлагат като приятели в сайтовете на Розенбаум по света, а платените им абонати са 2600.

Колко струва

Да станеш приятел под наем е бесплатно, а тези, които искат да си наемат такъв, плащат за членство 24.95 USD месечно, или 69.95 USD за година.

Някои от приятелите предлагат услугата си безплатно. Джени твърди, че рядко взима пари от хората, които я наемат. Те само плащат сметките ѝ на вечеря, за кино, боулинг или каквото друго занимание са избрали. Други обаче взимат между 10 и 50 USD на час, което не включва покриване на разходите по приятелската среща.

На въпроса дали не злоупотребява с несигурността на хората, Розенбаум отговаря: „Не, ние им помагаме. Интернет измести времето за личен контакт и много хора искат да излизат и да общуват с нови хора, но в днешно време стана по-трудно да срещаш такива.“

Разширеното понятие

„С новите технологии разширихме определението за приятелство“, казва Кийт Кембъл, преподавател по психология в Университета в Джорджия, който изследва променяния се характер на човешките взаимоотношения. „Само погледнете Facebook, където хората имат стотици, дори хиляди приятели. Това не са истински приятели.“ „Приятел“ се превръща в твърде лекомислено използвана дума, а резултатът е пагубен, твърди Марк Върнън, автор на книгата „Значение на приятелството“. Процесът започва още преди да имаме приятели във Facebook, които никога не сме срещали. Приятелството се основава на това да даваш - правиш нещо за приятел и си щастлив дори да не получиш нищо в замяна, твърди Върнън. Според него предлагането на услугата „приятел“ застрашава да унищожи истинското приятелство.

А къде ми е самочувствието?

Наемането на приятели предлага удобство и ефективност, но остава въпросът как се отразява на човешкото самочувствие. „Rent-a-friend (бел. авт. - наеми приятел) е оксиморон, приятелството в своята същност е нещо, което се отглежда и се задълбочава с времето“, твърди психотерапевтът Джонатан Алпърт. „Не мога да си представя, че човек се чувства добре, като знае, че

„Rent-a-friend е оксиморон. Не мога да си представя, че човек се чувства добре, като знае, че плаща на час

Джонатан Алпърт, психотерапевт

„Приятел се превръща в твърде лекомислено използвана дума

Марк Върнън, британски писател и журналист

плаща на час.“ „Има толкова естествени начини да срещаш хора - на часове по танци, на езиков курс или курс по готварство. Услугата вероятно е за хора, които ценят времето, удобството и ефективността за сметка на по-задълбочените, истински взаимоотноше-

ния“, добавя Алпърт. В Манхатън някои приятели се наемат като помощници - да съберат прането от обществената пералня, да разходят кучето и т.н. Други служат за рамо, на което да поплачеш. „Ако чувстваш излизането с някого като работа или се чувствам

като негов психотерапевт, тогава ще трябва добре да ми плаща. Но досега не съм срещала толкова скучен човек“, казва Джени. Обаче не е срещнала и човек, за когото да спре да отброява минутите. Макар да твърди, че би го направила.

285

хил. души предлагат услугите си на наемни приятели в сайтовете на Rent-a-friend по света

50

USD на час стига тарифата за компанията на наем приятел в САЩ